

Sygn. akt **III AUa 743/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Marta Sawińska

Sędziowie: Małgorzata Aleksandrowicz

Renata Pohl

Protokolant: Nina Bekalarek-Bruź

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2021 r. w P.

sprawy **(...) spółka z o. o. w S. i E. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

przy udziale : W. L., Z. U., R. S., M. S. (1), T. B., R. M., W. K., N. B., P. D., A. G., T. W., H. M., W. W., J. S., M. G., M. S. (2), M. T., T. J.

o składki na ubezpieczenie społeczne

na skutek apelacji (...) sp. z o.o. w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 21 lutego 2019 r. sygn. akt IV U 2414/13

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Zielonej Górze do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej.

Renata Pohl	Marta Sawińska	Małgorzata Aleksandrowicz
-------------	----------------	---------------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 01.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **A. G.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji.

Jako podstawę prawną decyzji organ rentowy wskazał przepisy art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 18 ust. 1, 1a i 3, art. 20 ust. 1, art. 22, art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887 ze zm.), art. 12 ustawy z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r., nr 14, poz. 176 ze zm.), art. 81 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210, poz. 2135 ze zm.), art. 104 ust. 1 i art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20.04.2004 r. o promocji

zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29.12.1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2002 r., Nr 9, poz. 85 ze zm.). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wywodził, że płatnik składek – (...) spółka z o.o. z siedzibą w R. – w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia nie uwzględnił przychodów wypłaconych ubezpieczonemu skierowanemu do pracy w Niemczech, uzyskanych ze stosunku pracy w wysokościach określonych w umowach o pracę w kwotach wykazanych w decyzji. Płatnik składek do podstawy wymiaru składek przyjął kwotę prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za dany rok kalendarzowy. Ponadto płatnik składek nie naliczył składek na ubezpieczenia, w myśl aneksów do umów o pracę, od dodatków żywieniowych oraz wartości świadczeń w naturze (udostępnienie lokalu mieszkalnego, za które ponosi koszty wynajmu) udostępnionych ubezpieczonemu oddelegowanemu do pracy w Niemczech.

Decyzją z dnia 1.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **M. G.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Decyzją z dnia 1.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego T. J. za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G..

Decyzją z dnia 1.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **W. L.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G..

Decyzją z dnia 1.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego M. T. za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G..

Decyzją z dnia 1.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **M. S. (2)** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G..

Decyzją z dnia 20.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **N. B.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G..

Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową (...), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek

Decyzją z dnia 20.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **T. B.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową (...), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek.

Decyzją z dnia 20.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **P. D.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G..

Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek

Decyzją z dnia 20.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **R. F.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek

Decyzją z dnia 20.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **E. P.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G..

Decyzją z dnia 20.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **H. M.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek

Decyzją z dnia 20.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **R. M.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek.

Decyzją z dnia 21.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **K. Ł.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek.

Decyzją z dnia 20.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **W. K.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji.

Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek.

Decyzją z dnia 27.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **M. S. (1)** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji.

Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek.

Decyzją z dnia 27.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **J. S.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek

Decyzją z dnia 1.03.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **R. S.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek.

Decyzją z dnia 27.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **Z. U.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji.

Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek.

Decyzją z dnia 27.02.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **T. W.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G.. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek dla ubezpieczonego nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłaconego przez Niemiecką Kasę Urlopową ((...)), a przychód ten stanowi podstawę wymiaru składek.

Decyzją z dnia 1.03.2007 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ubezpieczonego **W. W.** za miesiące i w kwotach wskazanych w sentencji decyzji. Organ rentowy powołał analogiczną podstawę prawną i argumentację uzasadniającą wydaną decyzję, jak w przypadku ubezpieczonego A. G..

Płatnik składek (...) spółka z o.o. w S. wniósł **odwołania** od w/w decyzji zaskarżając je w całości i wnosząc o ich uchylenie i przekazanie sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpatrzenia, ewentualnie wnosząc o ich zmianę. W uzasadnieniu odwołująca spółka zarzuciła organowi rentowemu naruszenie przepisów art. 107 § 1 i §3 k.p.a. tj. brak uzasadnienia faktycznego i prawnego decyzji. Zdaniem płatnika, kwoty zobowiązań określone w zaskarżonych decyzjach nie są poparte żadnymi dowodami. Organ rentowy nie odniósł się do przebiegu postępowania kontrolnego w spółce. Niemożliwym jest zorientowanie się, jakie konkretnie zdarzenia gospodarcze, kwoty, dowody, zostały przyjęte za podstawę przedstawionych wyliczeń zobowiązań spółki. Płatnik stwierdził, że zawsze regularnie odprowadzał składki na ubezpieczenia społeczne w pokażnej wysokości. Przypis składek wynika z trudności interpretacyjnych dotyczących statusu ubezpieczeniowego pracowników wykonujących zadania służbowe poza granicami kraju. Odnosząc się do dodatków żywieniowych, płatnik podał, że nie wypłacał żadnych dodatków żywieniowych. Dodatek „Auslösegeld” wypłacany przez spółkę to dodatek za rozłąkę, który nie stanowi podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne do wysokości diet z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, określonych w stosownych przepisach. W kwestii udostępniania lokalu mieszkalnego płatnik stwierdził, że przy wydawaniu decyzji organ rentowy zignorował regulamin z dnia 25.05.2000 r. i tym samym naruszył § 3 rozporządzenia MPiPS z 18.12.1998 r. (Dz.U. Nr 161, poz. 1106). Jeśli chodzi o nieuwzględnienie przychodów uzyskanych ze stosunku pracy, odwołująca spółka wskazała, że regularnie odprowadzała od wszystkich pracowników składki na ubezpieczenie społeczne. Ponadto płatnik zarzucił, że organ rentowy powołał się na dowody (umowy o pracę), które nie istnieją, a nie uwzględnił istniejących dowodów (umów, aneksów). Świadczenia urlopowe były zaś wypłacane pracownikom spółki nie przez płatnika składek, a przez Niemiecką Kasę Urlopową w oparciu o obowiązujące na terenie państwa, w którym praca była świadczona, przepisy prawa. Ubezpieczony E. P. również wniósł odwołanie od decyzji z dnia 20.02.2007 r., nr (...) podając, że domaga się ponownego rozpoznania jego sprawy, gdyż zgodnie z umową o pracę firma zobowiązała się opłacać składki ZUS. Odwołujący wskazał, że nie wiedział o tym, że składki nie są opłacone oraz poinformował, że złożył w tej sprawie zawiadomienie na policji.

Pozwany organ rentowy w odpowiedzi na odwołania wniósł o ich oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonych decyzjach.

Wyrokiem z dnia 2.02.2011 r., wydanym w sprawie o sygn. akt IV U 63/09 **Sąd Okręgowy w Zielonej Górze** Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych **zmienił zaskarżone decyzje** Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w ten sposób, że ustalił, iż kwoty przyjęte przez organ rentowy w zaskarżonych decyzjach jako poniesiony przez płatnika koszt noclegów zainteresowanych w czasie pracy poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz świadczenia wypłacane im z niemieckiej kasy urlopowej (...), wypłacony dodatek rozłąkowy oraz diety z tytułu podróży służbowej – nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Ponadto zasądził od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz wnioskodawcy (...) Spółka z o. o. w S. kwotę 1.260 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na skutek apelacji wniesionej przez organ rentowy sprawę rozpoznał **Sąd Apelacyjny** Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P., który wyrokiem z dnia 13.10.2011 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III Aua 453/11 **oddalił apelację** od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze i zasądził od odwołującej Spółki na rzecz pozwanego kwotę 2.400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Apelacyjny uznał wniesioną apelację za bezzasadną wskazując, że odwołująca spółka nie była zobowiązana opłacać składek na ubezpieczenie społeczne od żadnego ze spornych składników wynagrodzenia wypłacanego pracownikom wykonującym pracę poza granicami kraju. Podkreślił ponadto, że organ rentowy nie był w stanie określić wysokości zobowiązań składkowych płatnika w przypadku uznania zaskarżonych decyzji za prawidłowe. Sąd Apelacyjny wskazał, że organ rentowy w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jest stroną i musi przedstawić jednoznaczne dowody

na poparcie swoich twierdzeń. Niniejsza spawa nie dotyczyła- co stara się udowodnić ZUS, prawidłowości prowadzenia dokumentacji przez płatnika składek, a konkretnych zarzutów względem nieprawidłowego naliczenia wysokości składek, których organ rentowy sam nie potrafił wyliczyć.

Na skutek wniesionej przez organ rentowy skargi kasacyjnej **Sąd Najwyższy** wyrokiem z dnia 19.11.2012 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II UK 96/12 **uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu** w Poznaniu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Najwyższy wskazał, że jak wynika z ustaleń Sądu Apelacyjnego, zainteresowani byli pracownikami zatrudnionymi za granicą u polskiego pracodawcy, nie odbywali zaś podróży służbowych. W związku z tym ocenę prawną podniesionych zarzutów prawa materialnego odnieść należy do takiej właśnie sytuacji faktycznej.

Stosownie do treści art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych będących pracownikami stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 ustawy, co oznacza przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Przepis art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych za przychody ze stosunku pracy uznaje zaś wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenie zasadnicze, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Stosownie do treści art. 21 ustawy systemowej, określenie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek oraz wyłączeń z tej podstawy niektórych rodzajów przychodów pozostawiono ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego do uregulowania w drodze rozporządzenia. Na podstawie tej delegacji Minister Pracy i Polityki Socjalnej wydał w dniu 18 grudnia 1998 r. rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Z § 2 ust. 1 pkt 16 tego aktu prawnego wynika, że podstawy wymiaru składek nie stanowi przychód stanowiący część wynagrodzenia pracowników zatrudnionych za granicą u polskich pracodawców, odpowiadający równowartości diety z tytułu podróży służbowej przysługującej poza granicami kraju, za każdy dzień pobytu, z tym zastrzeżeniem, że tak ustalony miesięczny przychód tych osób stanowiący podstawę wymiaru składek nie może być niższy od kwoty przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zdaniem Sądu Najwyższego ten właśnie przepis ma zastosowanie w niniejszej sprawie, w której zainteresowani, zatrudnieni w odwołującej się Spółce, nie odbywali podróży służbowych w rozumieniu art. 77 k.p.. Z § 2 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia wyraźnie wynika, że chodzi o część wynagrodzenia odpowiadającą równowartości diety przysługującej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Oczywisty wydaje się także cel takiej regulacji. Pracownik odbywający podróż służbową, tzn. wykonujący powierzone mu obowiązki poza stałym miejscem świadczenia pracy, ma prawo do diety, która ma rekompensować zwiększone w takiej sytuacji faktycznej wydatki na wyżywienie i nocleg. Tego rodzaju funkcja tej należności powoduje, że wolą ustawodawcy zwolniona jest od podatku dochodowego (art. 21 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych), a także wyłączona z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (§ 2 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia). Pracownik zatrudniony za granicą u polskiego pracodawcy nie odbywa podróży służbowej, wobec czego nie przysługują mu należności z tym związane, ale jego sytuacja faktyczna wykazuje podobieństwo do przebywania w takiej podróży, skoro pracę świadczy poza miejscem swego zamieszkania i w oddaleniu od rodziny, co generuje wyższe niż zwykle wydatki na utrzymanie. Biorąc to pod uwagę, ustawodawca zdecydował się zastosować w tym przypadku ulgę w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, zbliżoną do ulgi uzyskiwanej przez pracownika przebywającego w podróży służbowej, poprzez wyłączenie z podstawy ich wymiaru części wynagrodzenia stanowiącej równowartość diety. Oznacza to, że wykluczone jest dalsze wyłączenie z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne tych pracowników świadczeń wypłacanych im przez pracodawcę, a nazywanych dietami z tytułu podróży służbowej. Jak

już bowiem powiedziano, takie diety nie przysługują pracownikom zatrudnionym za granicą u polskich pracodawców, bo nie przebywają oni w podróży służbowej, a ich brak, gdy chodzi o ulgę w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, rekompensuje odliczenie od podstawy wymiaru składek przychodu stanowiącego część wynagrodzenia pracowników, odpowiadającego równowartości diety z tytułu podróży służbowej przysługującej poza granicami kraju, za każdy dzień pobytu. Odliczenia od podstawy wymiaru składek diet i innych należności z tytułu podróży służbowych, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia, dotyczą wyłącznie należności uzyskiwanych z tych właśnie tytułów przez pracowników faktycznie przebywających w podróży służbowej. Świadczenie pracodawcy, choćby nazwane dietą z tytułu podróży służbowej, wypłacone pracownikowi nieodbywającemu takiej podróży (jak w niniejszej sprawie zainteresowanym zatrudnionym za granicą), nie jest tą należnością, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia, tylko przychodem stanowiącym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia w rozumieniu art. 18 ust. 1 ustawy systemowej, jak trafnie podnosi skarżący.

Przy tej kwestii Sąd Najwyższy zauważył, że chociaż Sąd drugiej instancji przyjął, iż spór w niniejszej sprawie dotyczy też należności wypłacanej zainteresowanym nazwanej dietą z tytułu podróży służbowej, jednak nie znajduje to pokrycia w ustaleniach faktycznych. Z nich bowiem wynika, że zainteresowani otrzymywali nieodpłatne zakwaterowanie, świadczenia urlopowe oraz dodatki rozławkowe i te składniki organ rentowy włączył do podstawy wymiaru składki w zaskarżonych decyzjach. Jak też wskazuje organ rentowy, nie jest kwestionowane wyłączenie z podstawy wymiaru części wynagrodzenia pracowników - w wysokości równowartości diety przysługującej z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju, ale dalsze wyłączenia dotyczące dodatku rozławkowego oraz niewłączenie do niej nieodpłatnego zakwaterowania i świadczenia urlopowego. Wydaje się więc, że w niniejszej sprawie pracodawca nie wypłacał pracownikom jeszcze jakiegoś innego, dodatkowego świadczenia nazywanego „dietą”, ale nie zostało to w dostateczny sposób wyjaśnione.

Z przedstawionych wyżej względów nie było więc podstaw do dalszego obniżania podstawy wymiaru składki o tzw. dodatek rozławkowy. Odwołująca się Spółka wskazuje w tym kontekście na § 2 ust. 1 pkt 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Stosownie do niego, podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne nie stanowi dodatek za rozławkę wypłacany pracownikowi czasowo przeniesionemu oraz strawne - do wysokości diety z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju. Ulga w postaci odliczenia od przychodu należności wypłacanych tytułem dodatku rozławkowego przysługuje zatem wyłącznie pracownikom czasowo przeniesionym, którzy uzyskują tego rodzaju świadczenia. Zainteresowani nie byli czasowo przeniesieni w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, lecz zatrudnieni za granicą u polskiego pracodawcy, wobec czego nie mieścili się w zakresie podmiotowym wskazanego wyżej przepisu, stąd należności wypłacane im przez Spółkę, nazywane dodatkiem rozławkowym, były innym przychodem ze stosunku pracy niż świadczenie określone tym przepisem, w związku z czym, wbrew stanowisku Sądu Apelacyjnego, brak było podstaw do stwierdzenia, że nie stanowią one podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Sąd Najwyższy podkreślał, że dodatek za rozławkę oraz strawne pełnią podobną funkcję jak dieta, przysługują bowiem z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania w związku z świadczeniem pracy poza miejscem zamieszkania i w oddaleniu od rodziny. Z racji tych zwiększonych kosztów utrzymania poszczególnym grupom pracowników przysługuje jedna ulga na podstawie: albo pkt 15, albo pkt 16, albo pkt 18 - § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - w zależności od ich sytuacji faktycznej odpowiadającej hipotezie poszczególnych punktów.

Jak wyżej wskazano, stosownie do treści art. 18 ust. 1 w związku z art. 4 pkt 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i w związku z art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych będących pracownikami stanowią dokonywane z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężna świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenie zasadnicze, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty

za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych. Zakwaterowanie pracownika za granicą na koszt pracodawcy stanowi niewątpliwie świadczenie w naturze, którego wartość pieniężna jest przychodem danego pracownika ze stosunku pracy uwzględnianym w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy systemowej, obowiązek obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy, według zasad wynikających z przepisów ustawy, spoczywa na płatniku składek. W stosunku do pracowników płatnikiem składek jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Wynika z tego, że powinnością odwołującej się Spółki było obliczenie, potrącenie, rozliczenie i opłacenie składek należnych od wszystkich przychodów zainteresowanych, w tym od wartości udzielonych im świadczeń w naturze w postaci kosztów zakwaterowania za granicą. Prawidłowe wykonanie tego obowiązku nie było możliwe bez prowadzenia dokumentacji odnoszącej się do ewidencji kosztów ponoszonych przez pracodawcę z tego tytułu wobec każdego pracownika w rozliczeniu miesięcznym. Skoro obowiązek ewidencjonowania w taki sposób kosztów zakwaterowania wynika wprost ze wskazanych wyżej przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, to jego niedopełnienie nie może działać na korzyść odwołującej się Spółki w tym sensie, że zostanie zwolniona z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia pracowników od kwoty wartości pieniężnej tych świadczeń w naturze. Organ rentowy jako uprawniony do dokonywania kontroli wykonywania zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych przez płatników składek (art. 86 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) ma prawo żądać od płatników wszelkich informacji (art. 87 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) odnośnie do prawidłowości i rzetelności obliczania, potrącania i opłacania składek (art. 86 ust. 1 ustawy systemowej). W takiej sytuacji, gdy Spółka z powodu niedopełnienia ciężącego na niej obowiązku nie przedstawiła organowi rentowemu wykazów odzwierciedlających wartość świadczeń udzielonych faktycznie poszczególnym pracownikom, jedyną podstawą umożliwiającą organowi rentowemu wyliczenie należności składkowych z tego tytułu było to tzw. hipotetyczne wyliczenie wartości tych świadczeń, niezależnie od tego, że jak podnosiła odwołująca się „hipotetyczne wyliczenie nie ma nic wspólnego z rzeczywistymi kosztami poniesionymi przez spółkę, albowiem nie było sporządzane w oparciu o dokumenty finansowe oraz faktyczny czas pobytu pracowników na terenie Niemiec, albowiem zdarzało się, że dana kwatery była zapłacona z góry a faktyczny czas pobytu pracowników był zdecydowanie krótszy, albo były opłacane cztery miejsca na kwatery, w sytuacji gdy mieszkało tam dwóch pracowników”. Brak stosownej ewidencji obciąża bowiem Spółkę, a nie organ rentowy. Z art. 232 zdanie pierwsze k.p.c. wynika, że strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Kwestionując wykazy przedstawione przez organ rentowy, to odwołująca się winna zatem wykazać, że faktycznie poniesione przez nią koszty były różne od wykazanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, także w tym zakresie, że nie odpowiadają one uśrednionym kwotom wynikającym z faktur będących w posiadaniu płatnika, a dotyczącym należności za wynajem kwater. Niepodjęcie nawet próby przeprowadzenia takiego dowodu negatywnymi skutkami procesowymi obciąża wyłącznie Spółkę, a nie organ rentowy. W tym stanie rzeczy za nieprawidłowe należy uznać stanowisko Sądu odwoławczego, że skoro koszty noclegów uwidocznione w zaskarżonych decyzjach nie odpowiadają faktycznym kosztom poniesionym przez Spółkę w odniesieniu do poszczególnych zainteresowanych, to tym samym nie mogą stanowić podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Kwestia, czy wypłacane pracownikom odwołującej się Spółki przez niemiecką kasę urlopową ekwiwalenty za urlop stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w aktualnym stanie sprawy nie poddaje się natomiast kontroli kasacyjnej. W tym zakresie Sąd odwoławczy nie poczynił bowiem żadnych ustaleń faktycznych, nie dokonał też oceny prawnej w świetle przepisów regulujących wypłacanie tych świadczeń. Z pewnością za wystarczające do wyłączenia przedmiotowych świadczeń z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne nie może być bowiem uznane to, że ekwiwalenty wypłacane były nie przez pracodawcę, skoro nie jest sporne, że świadczenia te finansowane są ze składek odprowadzanych do kasy przez pracodawców zatrudniających pracowników na terenie Niemiec. Bez powołania się na jakąkolwiek podstawę prawną dowolnością razi też stwierdzenie Sądu drugiej instancji, że „niedopuszczalnym jest - mając na względzie polsko - niemiecką umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania - potrącenie składki na ubezpieczenie społeczne w Polsce od świadczenia niewątpliwie oskładkowanego w kraju wypłaty, tj. na terenie Niemiec”. W toku postępowania, również w apelacji

od wyroku Sądu Okręgowego, organ rentowy podnosił, że przedsiębiorca kraju, z którego nastąpiło oddelegowanie do pracy na terenie Niemiec, zobowiązany jest do udziału w niemieckim postępowaniu urlopowym. Pracodawcy zabezpieczają prawa urlopowe pracowników, opłacając składki do kasy urlopowej. Ekwiwalent za niewykorzystany przez pracownika urlop jest wypłacany bezpośrednio pracownikowi bądź przekazywany pracodawcy w celu wypłaty byłym pracownikom. Ekwiwalent jest wypłacany po potrąceniu składki w części pracowniczej na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, którą przekazuje się polskiemu pracodawcy w celu przekazania jej do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne w celu przekazania jej na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego. Pracodawca i pracownik uzyskują potwierdzenie wysokości wypłaconego ekwiwalentu oraz części składek przekazanych pracodawcy w dokumencie „Zestawienie roszczeń do urlopu za dany rok”. Według Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, odwołująca się Spółka posiada niezbędną dokumentację do ustalenia prawidłowej podstawy wymiaru składek od tej należności, a także dysponuje składką w części pracowniczej na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Rację ma skarżący, zarzucając zaskarżonemu wyrokowi naruszenie art. 378 § 1 KPC, poprzez brak ustosunkowania się do podnoszonej w apelacji kwestii wliczania do podstawy wymiaru składek ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłacanych pracownikom oddelegowanym przez niemiecką kasę urlopową w sytuacji, gdy organ rentowy wykazał, iż instytucja ta zawiadomiła płatnika o wysokości wypłaconego ekwiwalentu i przekazywała płatnikowi część składki pracowniczej na ubezpieczenia społeczne oraz zdrowotne w celu dalszego przekazania do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ekwiwalent za urlop jest przychodem pracownika, stanowiącym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (por. art. 18 ust. 1 w związku z art. 4 pkt 9 ustawy systemowej i art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych), czego nie zmienia okoliczność, że w tym konkretnym przypadku wypłacany jest nie przez pracodawcę a przez inny podmiot, skoro taką podstawę stanowią wszelkie wypłaty dokonywane z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, nawet bez względu na źródło finansowania tych wypłat, a przedmiotowe świadczenie finansowane jest ze składek pracodawców przeznaczonych na wypłatę tych świadczeń. Ponieważ ekwiwalent przysługuje za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (art. 171 KP), to takie same znaczenie przypisać należy odszkodowaniu za utracone roszczenia urlopowe, jeśli przysługuje ono z niemieckiej kasy urlopowej z tytułu niewykorzystania urlopu wypoczynkowego w naturze. O tym, że są to świadczenia równoważne i jednocześnie zamienne świadczy także treść art. 172¹ KP, stosownie do którego jeżeli pracodawca na podstawie odrębnych przepisów jest obowiązany objąć pracownika ubezpieczeniem gwarantującym mu otrzymanie świadczenia pieniężnego za czas urlopu, pracownikowi nie przysługuje wynagrodzenie przewidziane w art. 172 KP lub ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w art. 171 KP. W aktualnym stanie sprawy nie można też stwierdzić, ażeby od wypłat tego rodzaju należności pobierane były składki przez niemieckie instytucje ubezpieczeniowe, bowiem Sąd odwoławczy nie powołał się w tym zakresie na żadne przepisy prawa ani nie odniósł się do twierdzeń i zarzutów apelacyjnych organu rentowego odnośnie do potrącania i przekazywania płatnikowi przez kasę urlopową obciążającą pracownika części składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe od tego rodzaju należności i składki na ubezpieczenie zdrowotne celem jej uiszczenia w polskich funduszach, jak również odnośnie do tego, że odwołująca się Spółka jest w posiadaniu dokumentów źródłowych potwierdzających stanowisko organu rentowego. Również więc i w tym zakresie skarga kasacyjna oparta jest na usprawiedliwionej podstawie.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 KPC i art. 398 w związku z art. 108 § 2 KPC, orzekł jak w sentencji.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy **Sąd Apelacyjny** w Poznaniu Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 14.03.2013 r. wydanym w sprawie o sygn. akt IV U 1493/12 **uchylił zaskarżony wyrok w punkcie I i II i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze** do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, że zainteresowani nie byli czasowo przeniesieni, lecz zatrudnieni za granicą u polskiego pracodawcy. **Dodatek za rozłękę** został **wypłacony pracownikom bez podstawy prawnej**, skoro pracownicy nie byli przeniesieni do pracy na terenie Niemiec, lecz wykonywali tam stale swoje obowiązki pracownicze. W takiej sytuacji nie mieścili się w zakresie podmiotowym § 2 pkt 18 powołanego rozporządzenia, a wypłacone im kwoty były innym przychodem ze stosunku pracy niż świadczenie określone w § 2 pkt 18.

Odnosząc się natomiast do możliwości wyłączenia z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne **kosztów zakwaterowania** pracownika Sąd Apelacyjny stwierdził, że z faktu niewywiązywania się przez odwołującą spółkę z obowiązku nałożonego przez Sąd Okręgowy przedłożenia dokumentów pozwalających na ustalenie kosztów zakwaterowania pracowników w okresach miesięcznych nie można wyciągać dla organu rentowego negatywnych skutków procesowych. Powinnością odwołującej spółki było obliczenie, potrącenie, rozliczenie i opłacenie składek należnych od wszystkich przychodów zainteresowanych, w tym od wartości udzielonych im świadczeń w naturze postaci kosztów zakwaterowania za granicą. **Brak stosownej ewidencji obciąża odwołującą spółkę** i to ona powinna wykazać, że faktycznie koszty zakwaterowania były inne od wykazanych przez ZUS.

W kwestii wypłacanych zainteresowanym pracownikom przez **niemiecką kasę urlopową ekwiwalentów za urlop** Sąd I instancji nie poczynił żadnych ustaleń faktycznych za wyjątkiem tego, że od wynagrodzeń zatrudnionych na terenie Niemiec pracowników odprowadzono składkę do Niemieckiej Kasy Urlopowej, która po zakończeniu każdego roku kalendarzowego przysyłała formularz na podstawie którego wypłacała pracownikom świadczenia urlopowe. Sąd I instancji doszedł do przekonania, że świadczenia urlopowe zostały faktycznie wypłacone nie przez pracodawcę, ale przez Niemiecką Kasę Urlopową w oparciu o obowiązujące w tym kraju przepisy i na tej podstawie wyłączył te kwoty z podstawy wymiaru składek. **Sąd I instancji nie ustalał też kwot świadczeń urlopowych.** Tymczasem ekwiwalent za urlop jest przychodem pracownika, stanowiącym podstawę wymiaru składek, niezależnie od tego, czy jest wypłacany przez pracodawcę, czy innym podmiot, nawet bez względu na źródło finansowania tych wypłat. **Sąd Okręgowy nie badał też, czy od wypłaconego ekwiwalentu pobierane były składki przez niemieckie instytucje ubezpieczeniowe.** W konsekwencji wyrok Sądu Okręgowego podlega uchyleniu, a sprawa przekazaniu Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd Okręgowy ponownie analizując sprawę winien rozważyć charakter prawny wypłacanych i ponoszonych przez odwołującą spółkę spornych świadczeń i możliwość ich wyłączenia - w aktualnym stanie sprawy - z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Sąd orzekający powinien przede wszystkim zbadać, czy od kwestionowanych świadczeń urlopowych pobierane były składki przez niemieckie instytucje ubezpieczeniowe oraz zbadać i zastosować właściwie w tym zakresie przepisy prawa.

Na podstawie zarządzenia z dnia 23.08.2017 r. (k. 843) sprawy z udziałem ubezpieczonych R. F. i K. Ł. wyłączono do odrębnego rozpoznania z uwagi na zgon w/w osób.

Wyrokiem z 21 lutego 2019r., sygn. IV U 2414/13, Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, I. zmienił w części zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 20.02.2007 r., znak: (...), nr (...) w ten sposób, że ustalił, iż podstawę wymiaru składek dla ubezpieczonego N. B. w miesiącu X/2004 r. stanowi kwota 9.560,46 zł,

II. zmienił w części zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 20.02.2007 r., znak: (...), nr (...) w ten sposób, że ustalił, iż podstawę wymiaru składek dla ubezpieczonego P. D. w miesiącu X/2004 r. stanowi kwota 3453,37 zł,

III. zmienił w części zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 1.02.2007 r., znak: (...), nr (...) w ten sposób, że ustalił, iż podstawę wymiaru składek dla ubezpieczonego A. G. w miesiącu XI/2004 r. stanowi kwota 3283,18 zł,

IV. w pozostałym zakresie oddala odwołania,

V. zasądził od odwołującego (...) z o.o. w S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 7980,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

VI. nie obciążył odwołującego E. P. kosztami procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia oraz rozważania Sądu I instancji.

Płatnik składek – (...) spółka z o.o. z siedzibą w Z. prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem jest wykonywanie robót budowlanych izolacyjnych.

W spornych okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach płatnik wykonywał działalność gospodarczą w Polsce i w Niemczech. W związku z powyższym występował do ZUS o wydanie formularzy D/PL 101, następnie E 101 pracownikom wykonującym pracę w Niemczech.

Zarządzeniem zarządu spółki z dnia 25.05.2000 r., w przedmiocie zasad wykonywania pracy za granicą, obowiązującym w spornych okresach, określono warunki wynagradzania pracowników za pracę i przyznawania im innych świadczeń związanych z wykonywaniem przez nich pracy poza granicami kraju (§ 1).

Zarządzenie nie obowiązywało w przypadku odbywania przez pracowników podróży służbowych za granicę (§ 2 ust. 1).

Pracownikowi, który wykonuje pracę za granicą, przysługiwało wynagrodzenie w wysokości uzgodnionej w umowie o pracę, w aneksie eksportowym lub w innym porozumieniu (§ 4).

Pracownikowi, który wykonuje pracę za granicą, pracodawca mógł przyznać dodatki rozłąkowe. Wysokość tych dodatków nie mogła przekraczać kwoty zwolnionej z opodatkowania, wg przepisów prawa podatkowego kraju zatrudnienia (§ 5 ust. 1-2).

Wysokość ekwiwalentu pieniężnego za nocleg wynosiła 8 zł i przysługiwała za każdy dzień pobytu za granicą (§ 6).

Zgodnie z regulaminem wynagradzania pracowników płatnika z dnia 16.07.2004 r., pracownicy na stanowiskach nierobotniczych wynagradzani byli według płacy czasowo-premiejowej, a pracownicy na stanowiskach robotniczych – wg płacy zadaniowo-premiejowej (§ 4 ust. 1-2).

Z tytułu świadczonej pracy przysługiwały na zasadach określonych w regulaminie: wynagrodzenie zasadnicze, premia, wypłacana okresowo według uznania pracodawcy, dodatki do wynagrodzenia i inne świadczenia związane z pracą. Dla pracowników na stanowiskach nierobotniczych premia uznaniowa w wysokości 50% wynagrodzenia zasadniczego w stosunku do danego pracownika. Dla pracowników na stanowiskach robotniczych premia uznaniowa wypłacana okresowo w granicach środków uzyskanych z przerobu wykonanego w danym miesiącu rozliczeniowym (przyjętym przez pracodawcę) przez brygadę, w której pracownik pracuje. Pula środków przeznaczonych ogółem na premie uznaniową nie może przekroczyć 33% netto przerobu (zadania) wykonanego w danym miesiącu przez brygadę, w której pracownik pracuje (§ 5).

Pracownicy zatrudnieni na kontraktach eksportowych otrzymywali wynagrodzenie dewizowe. Wynagrodzenie to było ustalane wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości do 33% netto wykonanego na konkretnych budowach przerobu, przypadającego w danym miesiącu na brygadę, w której pracownik pracował, przy jednoczesnym zachowaniu stawki podstawowej brutto wg niemieckich taryfikatorów dla poszczególnych zawodów. Za czas przepracowany na kontrakcie pracownicy otrzymują ekwiwalent za urlop wypoczynkowy, który jest naliczany i wypłacany wg przepisów prawnych kraju delegowania (§ 6).

Zainteresowany A. G. zatrudniony był u płatnika składek w okresie od 5.11.2004 r. do 30.11.2005 r., na podstawie umowy o pracę z dnia 5.11.2004 r. oraz z dnia 23.12.2004 r., i aneksu z dnia 19.09.2005 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 824,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa (max do wysokości 33% netto wykonanego zadania w danym miesiącu) na budowach krajowych.

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 5.11.2004 r. do 22.12.2004 r., od dnia 10.01.2005 r. do 30.09.2005 r. oraz od dnia 1.10.2005 r. do 30.11.2005 r.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany M. G. zatrudniony był u płatnika składek w okresie od 30.05.2005 r. do 23.02.2007 r. na podstawie umowy o pracę z dnia 30.05.2005 r. oraz z dnia 30.08.2005 r. i aneksu z dnia 17.10.2005 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 824,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa (max do wysokości 33% netto wykonanego zadania w danym miesiącu) na budowach krajowych.

Od dnia 1.01.2006 r. płaca zasadnicza wynosiła 900,00 zł, od dnia 1.01.2007 r.- 936,00 zł.

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 17.06.2005 r. do 29.08.2005 r., od 26.09.2005 r. do 30.10.2005 r., od 8.11.2005 r. do 22.12.2005 r., od 9.01.2006 r. do 31.05.2006 r., od dnia 29.05.2006 r. do 30.09.2006 r. , od dnia 1.10.2006 r. do 20.10.2006 r., od 21.10.2006 r. do 22.12.2006 r., od 8.01.2007 r. do 23.02.2007 r.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany T. J. zatrudniony był u płatnika składek w okresie od 2.08.2004 r. do 31.05.2008 r., na podstawie umowy o pracę z dnia 2.08.2004 r. oraz z dnia 28.10.2004 r., aneksu z dnia 13.12.2004 r. oraz umowy z dnia 22.12.2006 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 824,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa (max do wysokości 33% netto wykonanego zadania w danym miesiącu) na budowach krajowych.

Od dnia 1.01.2006 r. płaca zasadnicza wynosiła 900,00 zł, od dnia 1.01.2007 r.- 936,00 zł.

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad na okres od 2.08.2004 r. do 27.10.2004 r., od 28.01.2004 r. na czas trwania kontraktu, od 17.01.2005 r. do 1.08.2005 r., od 2.08.2005 r. do 30.09.2005 r., od 9.05.2006 r. do 24.08.2006 r., od 25.08.2006 r. do 15.10.2006 r., od 16.10.2006 r. do 22.12.2006 r.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany W. L. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 17.01.2005 r. na podstawie umowy o pracę z dnia 17.01.2005 r. zawartej na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 849,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa (max do wysokości 33% netto wykonanego zadania w danym miesiącu) na budowach krajowych.

Od dnia 1.01.2006 r. płaca zasadnicza wynosiła 900,00 zł, od dnia 1.01.2007 r. - 936,00 zł, od 1.01.2008 r. - 1126,00 zł

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad na okres od 17.01.2005 r. do 16.01.2006 r., od 17.01.2006 r. do 22.12.2006 r., od 8.01.2007 r. do 21.12.2007 r.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany M. T. był zatrudniony u płatnika składek w okresie 23.06.2003 r. do 28.02.2006 r. na podstawie umowy o pracę z dnia 23.06.2003 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

Umowa była przedłużana kolejnymi aneksami.

Od dnia 21.12.2003 r. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 824,00 zł

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 23.06.2003 r. do 31.10.2003 r., od 1.11.2003 r. do 20.12.2003 r., od 26.01.2004 r. do 30.04.2004 r., od 1.05.2004 r. do 31.07.2004 r., od 1.08.2004 r. do 22.12.2004 r., od 27.12.2004 r. do 22.06.2005 r., od 23.06.2005 r. do 22.12.2005 r., , od 22.01.2006 r. do 22.12.2006 r.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany M. S. (2) był zatrudniony u płatnika składek od 18.10.2004 r. na podstawie umowy o pracę z dnia 17.02.2003 r. zawartej na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 824,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

Od dnia 23.12.2006 r. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 900,00 zł, od 1.01.2010 r.- 1317,00 zł, od dnia 1.01.2011 r.- 1386,00 zł

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 18.10.2004 r. do 22.12.2004 r., od 17.01.2005 r. do 30.09.2005 r., od 1.10.2005 r. do 22.12.2005 r., od 10.01.2006 r. do 22.12.2006 r.

Na mocy porozumienia z dnia 9.01.2008 r. strony wskazały, że ich intencją jest przejściowe wykonywanie obowiązków służbowych za granicą w ramach oddelegowania pracownika.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany N. B. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 7.04.2003 r. do 8.09.2006 r. na podstawie umowy o pracę z dnia 7.04.2003 r. r. zawartej na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

Od dnia 23.12.2004 r. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 849,00 zł

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 4.08.2003 r. do 15.10.2003 r., od 16.01.2003 r. na czas trwania kontraktu, od 27.10.2003 r. na czas trwania kontraktu, od 20.01.2004 r. na czas trwania kontraktu, od 22.10.2004 r. na czas trwania kontraktu, od 17.06.2005 r. do 30.09.2005 r., od 26.09.2005 r. 30.11.2005 r., od 1.12.2005 r. do 20.12.2005 r., od 9.01.2006 r. do 31.05.2006 r., od 1.08.2006 r. do 30.09.2006 r.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany pracował również we wcześniejszych i późniejszych okresach, nie objętych sporem.

Zainteresowany T. B. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 2.04.2001 r. do 4.01.2002 r. , od 4.03.2002 r. do 13.03.2003 r., od 12.05.2003 r. do 20.12.2003 r., od dnia 26.01.2004 r. do 30.03.2004 r., od dnia 18.05.2004 r. do 13.01.2005 r. na podstawie:

- umowy o pracę z dnia 2.04.2001 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 1300,00 zł (V kat. zaszeregowania), premia uznaniowa,

- umowy o pracę z dnia 4.03.2002 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa,

- umowy o pracę z dnia 12.05.2003 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa,

- umowy o pracę z dnia 26.01.2004 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 824,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa,

- umowy o pracę z dnia 18.05.2004 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa,

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 10.05.2001 r. do 22.09.2001 r., od 22.10.2001 r. do 19.12.2001 r., 4.03.2002 r. do 14.06.2002 r., od 15.06.2002 r. do 30.06.2002 r., od 9.09.2002 r., od 11.11.2002 r. na czas trwania kontraktu,

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany pracował również w późniejszym okresie, nie objętych sporem.

Zainteresowany P. D. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 2.08.2004 r. do 30.09.2005 r. na podstawie:

- umowy o pracę z dnia 2.08.2004 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 824,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa,

- umowy o pracę z dnia 28.10.2004 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 824,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa,

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 2.08.2004 r. do 27.10.2004 r., od 28.10.2004 r. na czas trwania kontraktu

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany pracował również we wcześniejszych i późniejszych okresach, nie objętych sporem.

Odwołujący E. P. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 18.10.2004 r. do 30.12.2004 r. na podstawie:

- umowy o pracę z dnia 18.10.2004 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 824,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa,

- umowy o pracę z dnia 23.12.2004 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 824,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa,

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 18.10.2004 r. do 22.12.2004 r., od 27.12.2004 r. do 30.12.2004 r.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany pracował również we wcześniejszych i późniejszych okresach, nie objętych sporem.

Zainteresowany H. M. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 17.02.2003 r. do dnia 30.09.2004 r. na podstawie umowy o pracę z dnia 17.02.2003 r. zawartej na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

Od dnia 21.12.2003 r. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 824,00 zł

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 17.02.2003 r. do 31.03.2003 r., od 1.04.2003 r. do 30.04.2003 r., od 1.05.2003 r. do 31.05.2003 r., od 1.06.2003 r. do 31.07.2003 r., od 1.08.2003 r. do 30.09.2003 r., od 1.10.2003 r. do 20.12.2003 r., od 19.01.2004 r. do 31.03.2004 r., od 1.04.2004 r. do 30.06.2004 r., od 1.07.2004 r. do 30.09.2004 r.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany R. M. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 15.11.2000 r. do 31.07.2002 r. na podstawie umowy o pracę z dnia 15.11.2000 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. W umowie wskazano, że A. F. deleguje pracownika do pracy na budowę: kraj RFN, na stanowisku monter fasad.

Ustalono, że w czasie trwania umowy pracownik będzie otrzymywał stawkę podstawową brutto wg taryfikatora dla budownictwa w RFN oraz wynagrodzenie akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 30% wykonanego przerobu.

Stosownie do postanowień umowy o pracę w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany W. K. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 24.01.2001 r. do 31.01.2001 r. oraz od 19.03.2001 r. do 30.04.2001 r. na podstawie umów o pracę z dnia 24.01.2001 r. na czas określony i z dnia 19.03.2001 r. zawartej na okres próbny, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad.

W umowie z dnia 24.01.2001 r. ustalono, że w czasie jej trwania pracownik będzie otrzymywał stawkę podstawową brutto wg taryfikatora dla budownictwa w RFN oraz wynagrodzenie akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 30% wykonanego przerobu.

Stosownie do postanowień umowy o pracę w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

W drugiej z umów wskazano jako miejsce wykonywania pracy (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: ryczałtowo 1000,00 zł brutto i premia uznaniowa do 80%.

Zgodnie z aneksem do umowy z dnia 19.03.2001 r., zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 1.04.2001 r. do 30.04.2001 r.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany M. S. (1) był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 20.11.2000 r. do 31.07.2002 r. na podstawie umowy o pracę z dnia 17.11.2000 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad.

W umowie wskazano, że A. F. deleguje pracownika do pracy na budowę: kraj RFN, na stanowisku monter fasad.

Ustalono, że w czasie trwania umowy pracownik będzie otrzymywał stawkę podstawową brutto wg taryfikatora dla budownictwa w RFN oraz wynagrodzenie akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 30% wykonanego przerobu.

Stosownie do postanowień umowy o pracę w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany pracował u płatnika składek również we wcześniejszych okresach, nie objętych sporem.

Zainteresowany J. S. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 12.05.2003 r. do 31.12.2003 r. oraz od dnia 19.07.2004 r. do 30.11.2004 r. na podstawie:

- umowy o pracę z dnia 12.05.2003 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

- umowy o pracę z dnia 19.07.2004 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 824,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 12.05.2003 r. na czas trwania kontraktu, od 19.07.2004 r. na czas trwania kontraktu.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany R. S. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 7.04.2003 r. do 23.02.2007 r. na podstawie umowy o pracę z dnia 7.04.2003 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa. Kolejnymi aneksami umowa o pracę była zawierana na dalsze okresy.

Od dnia 23.12.2004 r. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 849,00 zł.

W dniu 22.12.2006 r. strony zawarły umowę o pracę na czas nieokreślony za wynagrodzeniem w kwocie 900,00 zł.

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 20.05.2003 r. na czas trwania kontraktu, od 6.09.2004 r. na czas trwania kontraktu, od 10.01.2005 r. do 31.08.2005 r., od 1.09.2005 r. do 30.09.2005 r., od 1.08.2006 r. do 30.09.2006 r. od 1.10.2006 r. do 15.10.2006 r., od 16.10.2006 r. do 22.12.2006 r., od 8.01.2007 r. do 23.02.2007 r.

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany Z. U. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 24.03.2003 r. do 18.08.2006 r. na podstawie umowy o pracę z dnia 24.03.2003 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

Od dnia 21.12.2003 r. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 824,00 zł

Zgodnie z aneksem do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 6.09.2004 r. na czas trwania kontraktu.

Stosownie do postanowień ww. aneksu, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany był zatrudniony u płatnika również w innych okresach nie objętych przedmiotem sporu.

Zainteresowany T. W. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 24.03.2003 r. do 30.11.2004 r. oraz od 3.01.2005 r. do dnia 7.11.2006 r. na podstawie:

- umowy o pracę z dnia 24.03.2003 r. na okres próbny w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

- umowy o pracę z dnia 12.04.2004 r. na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

- umowy o pracę z dnia 3.10.2005 r. zawartej na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 849,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

Od dnia 1.01.2006 r. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 900,00 zł.

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 20.05.2003 r. na czas trwania kontraktu, od 5.07.2004 r. na czas trwania kontraktu, od 28.09.2004 r. na czas trwania kontraktu, 2.05.2005 r. do 30.09.2005 r., od 6.07.2006 r. do 31.10.2006 r.,

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowany W. W. był zatrudniony u płatnika składek w okresie od 10.09.2001 r. do 31.03.2005 r. oraz od 1.06.2005 r. do 2.09.2005 r. na podstawie:

- umowy o pracę z dnia 10.09.2001 r. zawartej na czas określony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 800,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

- umowy o pracę z dnia 1.06.2005 r. na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter fasad. Jako miejsce wykonywania pracy w umowach wskazano (...). Wynagrodzenie określono w kwocie: płaca zasadnicza 849,00 zł (III kat. zaszeregowania), premia uznaniowa.

Od dnia 1.01.2006 r. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 900,00 zł.

Zgodnie z kolejnymi aneksami do umowy, zainteresowany delegowany został do pracy na budowie do RFN, na stanowisku monter fasad, na okres od 14.01.2002 r. do 24.01.2002 r., od 4.11.2002 r. na czas trwania kontraktu, od 1.07.2003 r. na czas trwania kontraktu, 20.04.2004 r. na czas trwania kontraktu,

Stosownie do postanowień ww. aneksów, w czasie trwania umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać następujące wynagrodzenie: stawka podstawowa brutto wg aktualnego taryfikatora dla budownictwa w RFN, akordowe wg uzgodnionych kontraktowych cen jednostkowych w wysokości netto 33% wykonanego przerobu.

Podstawą obliczenia stawki podstawowej netto jest niemiecka taryfowa stawka podstawowa brutto odpowiedniej grupy zawodowej pomniejszona o podatki: ubezpieczenie socjalne płatne w Polsce, dodatek od płac płatny w RFN, dodatek solidarnościowy płatny w RFN, składka urlopowa w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom wpłacana do Kasy Urlopowej w RFN.

Pracodawca pokrywa koszty wyjazdu na kontrakt oraz zjazdu z kontraktu.

Pracodawca pokrywa całkowicie koszty zakwaterowania.

Zainteresowani pracownicy w ramach zatrudnienia u płatnika pracowali przez określone okresy na terenie Polski, a przez resztę czasu byli delegowani do pracy na terenie Niemiec. Za pracę na terenie Niemiec otrzymywali wynagrodzenie w Euro oraz dodatek zwany rozłąkowym. Nie otrzymywali diet.

Spółka nie prowadziła ewidencji noclegów i kwater zapewnianych pracownikom. Kwatery były bezpośrednio opłacane wynajmującym przez spółkę. Zdarzało się, że pracownicy odbywali nocleg w kwaterze zapewnionej przez kontrahenta niemieckiego. Spółka sporządziła hipotetyczne, uśrednione zestawienie kosztów kwater na osobę, które zostało wrywkowo zweryfikowane przez organ rentowy w toku kontroli, bez zabezpieczenia dostępnych dokumentów źródłowych (faktur).

Pracodawca potrącał ze stawki wynagrodzenia, w okresie pracy zainteresowanych w Niemczech, składkę urlopową w wysokości odpowiadającej aktualnym przepisom, wpłacaną do Kasy Urlopowej w RFN. Świadczenie za niewykorzystany urlop było wypłacane pracownikom przez Niemiecką Kasę Urlopową. Niemiecka Kasa Urlopową po wypłaceniu zainteresowanemu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy przesyłała płatnikowi na piśmie informację o jego kwocie.

Kasa Wyrównawcza z tytułu Urlopu i Wynagrodzenia w Budownictwie (die U.- und L. der B., w skrócie (...)) jest wspólną instytucją stron układów zbiorowych pracy niemieckiego budownictwa. Razem z Dodatkową Kasą (...) na zewnątrz występuje pod nazwą (...).

(...) prowadzi postępowanie urlopowe na rzecz krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw budowlanych, w oparciu o przepisy prawa niemieckiego, jak i europejskie regulacje prawne o kierowaniu pracowników do pracy za granicą.

W celu finansowania świadczeń, (...) pobiera składki od przedsiębiorstw budowlanych, stanowiące określony procent od wynagrodzenia brutto każdego pracownika.

Pracodawcy z siedzibą w kraju i za granicą, na podstawie niemieckich układów zbiorowych w budownictwie, mają obowiązek wypłacania pracownikom wynagrodzenia za urlop, liczonego jako określony procent od wynagrodzenia brutto.

(...) zwraca pracodawcy wypłacone pracownikowi wynagrodzenie za urlop w taryfowej wysokości.

(...) wypłaca natomiast oddelegowanym pracownikom ekwiwalent pieniężny za urlop, jeżeli podczas delegowania do Niemiec pracownik nie wykorzystał należnego w całości lub w części urlopu wypoczynkowego bądź innych dni wolnych od pracy.

W przypadku utraty prawa do urlopu lub ekwiwalentu za urlop pracownik może otrzymać od (...) tak zwane odszkodowanie za urlop.

Wynagrodzenie za urlop podlega zgodnie z niemieckim prawem obowiązkowi składkowemu na ubezpieczenie społeczne.

Wypłacany przez (...) ekwiwalent za urlop podlega obowiązkowi składkowemu na ubezpieczenie społeczne. Zanim (...) wypłaci pracownikowi ekwiwalent za urlop, potrąca od ekwiwalentu część udziału pracownika przypadającego na składkę ubezpieczenia społecznego. Dla polskich pracowników, (...) ustala składkę na ubezpieczenie społeczne na podstawie składek należnych ZUS.

(...) przekazuje pracodawcy udział pracownika, przypadający na składkę, aby on przekazał łączną sumę na ubezpieczenie społeczne do kompetentnej instytucji. Również w ramach postępowania urlopowego pracodawca pozostaje dłużnikiem łącznej sumy składek.

Odszkodowanie za urlop według niemieckiego prawa nie podlega składce.

Od ekwiwalentu i odszkodowania za urlop podatek odprowadza (...).

Przy każdym rozliczeniu wypłaconego świadczenia (...) informuje pisemnie pracownika i pracodawcę o wysokości ekwiwalentu oraz o ewentualnych potrąceniach na ubezpieczenie społeczne (polski ZUS) i z tytułu podatku.

Za sporny okres od 01.01.2001 r. do 31.07.2005 r. płatnik składek do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych od przychodów wypłaconych zainteresowanym, skierowanym do pracy w Niemczech, nie uwzględnił przychodów uzyskanych ze stosunku pracy w wysokościach określonych w umowach o pracę i aneksach do umów o pracę. Płatnik składek do podstawy wymiaru składek przyjął kwotę prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za dany rok kalendarzowy.

Ponadto płatnik składek od dodatków żywieniowych (zwanymi dodatkami za rozłąkę) oraz wartości świadczeń w naturze (udostępnienie lokalu mieszkalnego, za który ponosi koszty najmu) udostępnionych zainteresowanym, oddelegowanym do pracy w Niemczech, nie naliczył składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Płatnik składek dla zainteresowanych N. B., T. B., P. D., W. K., H. M., R. M., M. S. (1), J. S., R. S., Z. U., T. W. i W. W. nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych kwot ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz kwot odszkodowania za utracone prawo do urlopu lub ekwiwalentu za urlop, wypłaconych przez Niemiecką Kasę Urlopową (...).

Zainteresowanemu N. B. wypłacono z tego tytułu:

- 1034,93 Euro w dniu 11.10.2004 r. (co przy kursie Euro 4,3156 zł stanowi 4466,34 zł)
- 537,55 Euro w dniu 11.10.2004 r. (co przy kursie Euro 4,3156 zł stanowi 2319,85 zł),
- 278,38 Euro w dniu 12.05.2004 r. (co przy kursie Euro 4,1503 zł stanowi 1155,36 zł).

Zainteresowanemu T. B. wypłacono z tego tytułu:

- 299,05 Euro w dniu 29.07.2003 r.,
- 1634, 14 Euro w dniu 29.07.2003 r., co przy kursie 4,41 zł stanowi łącznie 8.525,22 zł.

Zainteresowanemu P. D. wypłacono z tego tytułu:

- 1005,26 Euro w czerwcu 2005 r. (co przy kursie Euro 4, (...) stanowi 4064,57 zł).

Zainteresowanemu W. K. wypłacono z tego tytułu:

- 259,23 Euro w styczniu 2002 r., co przy kursie Euro 3, (...) stanowi 941,21 zł.

Zainteresowanemu H. M. wypłacono z tego tytułu:

- 1801,74 Euro w dniu 4.03.2005 r., co przy kursie Euro 3,928 stanowi 7077,23 zł.

Zainteresowanemu R. M. wypłacono z tego tytułu:

- 2496,86 Euro w dniu 10.12.2002 r.,
- 1363,64 Euro w dniu 10.12.2002 r., co przy kursie Euro 3,9873 zł, stanowi kwotę 15393,01 zł.

Zainteresowanemu M. S. (1) wypłacono z tego tytułu:

- 1333,12 Euro w dniu 10.12.2002 r.,
- 2119,81 Euro w dniu 10.12.2002 r., co przy kursie Euro 3, (...) stanowi 13.767,87 zł.

Zainteresowanemu J. S. wypłacono z tego tytułu:

- 1538,80 Euro w 3.05.2004 r., co przy kursie Euro 4,781 stanowi 7356,23 zł,
- 788,40 Euro w dniu 12.05.2005 r., co przy kursie Euro 4, (...) stanowi 3271,10 zł.

Zainteresowanemu R. S. wypłacono z tego tytułu:

- 1113,94 Euro w dniu 17.01.2002 r., co przy kursie Euro 3,631 zł stanowi 4044,94 zł,
- 1090,01 Euro w dniu 20.04.2004 r., co przy kursie Euro 4,774 zł stanowi 5204,14 zł.

Zainteresowanemu Z. U. wypłacono z tego tytułu:

- 809,40 Euro w dniu 12.05.2005 r., co przy kursie Euro 4,15 zł stanowi 3359,25 zł.

Zainteresowanemu T. W. wypłacono z tego tytułu:

- 1090,01 Euro w dniu 1.06.2004 r., co przy kursie Euro 4, (...) stanowi 5069 zł,
- 1125,03 Euro w dniu 12.05.2003 r., co przy kursie Euro 4, (...) stanowi 4669,52 zł.

Zainteresowanemu W. W. wypłacono z tego tytułu:

- 253,95 Euro w dniu, co przy kursie Euro 3,799 zł stanowi 964,76 zł,
- 2056,21 Euro w dniu 12.05.2005 r. (103,21 E i 150,74 E), co przy kursie 4,15 zł stanowi 8533,89 zł.

Łączna wartość składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych należnych za sporne okresy w przypadku poszczególnych zainteresowanych wynosi:

- A. G.: 18.155,88 zł,
- M. G.: 3503,68 zł,
- T. J.: 22425,92 zł,
- W. L.: 53670,66 zł,
- M. T.: 42838,71 zł,
- M. S. (2): 16464,19 zł,
- N. B.: 23834,17 zł,
- T. B.: 30507,15 zł,
- P. D.: 10576,48 zł,
- E. P.: 5540,32 zł,
- H. M.: 35754,70 zł,
- R. M.: 15259,16 zł,
- W. K.: 2098,00 zł,

- M. S. (1): 10995,48 zł,
- J. S.: 17931,52 zł,
- R. S.: 40072,08 zł,
- Z. U.: 12814,45 zł,
- T. W.: 32168,49 zł,
- W. W., 51722,83 zł.

Mając na uwadze przywołanej powyżej ustalenia faktyczne, Sąd Okręgowy uznał iż odwołania okazały się zasadne jedynie w części i tylko w stosunku do niektórych zainteresowanych.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie, jak podnosił Sąd Okręgowy, była prawidłowość przypisu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za poszczególne miesiące za zainteresowanych, w kwotach wymienionych w zaskarżonych decyzjach.

Jako podstawę rozstrzygnięcia wskazano art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 200 ze zm.), a nadto pkt 15), pkt 16) i pkt 18) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, które w § 2 ust. 1, w brzmieniu obowiązującym na daty wydania zaskarżonych decyzji (Dz.U. z 1998 r., Nr 161, poz. 1106 ze zm.)

Sąd Okręgowy podkreślał, że na obecnym etapie postępowania przesądzone zostało, że wszyscy zainteresowani pracownicy byli w spornych okresach pracownikami zatrudnionymi za granicą u polskiego pracodawcy, a nie odbywającymi podróże służbowe, na co wskazuje uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego, wydanego w niniejszej sprawie, sygn. akt II UK 96/12 (k. 447-460 akt sąd.), a w konsekwencji – uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu (k. 516-528), który przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Status prawny wszystkich zainteresowanych, jako pracowników wykonujących pracę na terenie Niemiec, został kategorycznie przesądzony wyrokami Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, które uznały, że wszyscy zainteresowani byli pracownikami zatrudnionymi za granicą u polskiego pracodawcy i nie odbywali natomiast podróży służbowych.

Ponadto z dokumentacji pracowniczej zainteresowanych wynika, że pomimo zawarcia pisemnych umów o pracę, w których wskazano miejscowość S. jako miejsce pracy, zainteresowani delegowani byli do stałej pracy w Niemczech na podstawie aneksów, w rzeczywistości określających miejsce ich pracy i warunki zatrudnienia. Wykonywanie pracy w Niemczech potwierdzili zainteresowani, zeznający w sprawie. Podali, że pracowali zarówno w Polsce, jak i w Niemczech, jednak z kontraktów wynika, że stale obowiązywała zasada pracy w Niemczech. Należało więc przyjąć, że w przypadku umów o pracę, w których wskazano miejsce pracy w RFN i w przypadku umów o pracę, w których wskazano miejsce pracy w S., ale do których zawarto aneks, praca w okresach oddelegowania była świadczona stale w Niemczech.

Jak podkreślał Sąd Okręgowy świadczenie pracodawcy, choćby nazwane dietą z tytułu podróży służbowej, wypłacone pracownikowi nieodbywającemu takiej podróży (jak w niniejszej sprawie zainteresowanym zatrudnionym za granicą), nie jest natomiast należnością, o której mowa w § 2 pkt 15 rozporządzenia, tylko przychodem stanowiącym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia w rozumieniu art. 18 ust. 1 ustawy systemowej. Skoro stałe miejsce pracy zainteresowanych znajdowało się za granicą i tam też świadczyli oni stale pracę, to tym samym formuła podróży służbowej w rozumieniu art. 775 § 1 k.p., faktycznie nie miała zastosowania. Samo zastrzeżenie w umowach o pracę, że miejscem wykonywania pracy jest miejscowość S., miało w istocie pozorny charakter i było aktualizowane przez aneksy delegujące pracowników na teren RFN.

Zainteresowani, zatrudnieni na warunkach opisanych powyżej, bezspornie otrzymywali następujące świadczenia: dodatek do wynagrodzenia zwany rozłąkowym, świadczenia w naturze w postaci zakwaterowania na terenie Niemiec na koszt płatnika, a niektórzy z nich – również ekwiwalent za niewykorzystany urlop oraz odszkodowanie za utracone rozszczenie urlopowe, wypłacane z Niemieckiej Kasy Urlopowej.

To właśnie wliczenia tych ostatnich świadczeń do podstawy wymiaru składek dotyczył spór w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy podkreślał, że kwalifikacja prawna świadczeń w postaci dodatku zwanego rozłąkowym (niezależnie od jego nazwy) oraz zapewnienia nieodpłatnego zakwaterowania w Niemczech – jako przychodów podlegających oskładkowaniu – została (podobnie jak status pracowników) również przesądzona przez Sąd Najwyższy wyrokiem wydanym w niniejszej sprawie, czemu dał też wyraz Sąd Apelacyjny w Poznaniu (Sąd Najwyższy wskazał wprost w uzasadnieniu, że „z przedstawionych wyżej względów nie było więc podstaw do dalszego obniżania podstawy wymiaru składki o tzw. dodatek rozłąkowy”).

Sąd Okręgowy przyjął więc za własne wskazania Sądu Najwyższego, wyrażone w niniejszej sprawie, że dodatek zwany w pozwanej Spółce dodatkiem za rozłąkę, nie jest przychodem ze stosunku pracy, o którym mowa w § 2 pkt 18 rozporządzenia. Z tego przepisu wynika bowiem, że ulga w postaci odliczenia od przychodu należności wypłacanych tytułem dodatku rozłąkowego przysługuje wyłącznie pracownikom czasowo przeniesionym, którzy uzyskują tego rodzaju świadczenia. Zainteresowani nie byli czasowo przeniesieni, lecz zatrudnieni za granicą u polskiego pracodawcy, wobec czego nie mieścili się w zakresie podmiotowym wskazanego wyżej przepisu.

Podobnie jak dodatek rozłąkowy, Sąd Najwyższy, a w ślad za nim Sąd Apelacyjny w Poznaniu przesądziły kwestie związane z kosztami zakwaterowania zainteresowanych pracowników za granicą.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy wskazał po pierwsze, że jest to świadczenie w naturze, którego wartość pieniężna jest przychodem danego pracownika ze stosunku pracy, uwzględnianym w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, lecz także, iż powinnością odwołującej się Spółki było obliczenie, potrącenie, rozliczenie i opłacenie składek należnych od wszystkich przychodów zainteresowanych, w tym od wartości udzielonych im świadczeń w naturze w postaci kosztów zakwaterowania za granicą.

W tym miejscu Sąd Okręgowy zacytował fragment uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego wydanego w niniejszej sprawie, w którym wskazane zostało, że: „prawidłowe wykonanie tego obowiązku nie było możliwe bez prowadzenia dokumentacji odnoszącej się do ewidencji kosztów ponoszonych przez pracodawcę z tego tytułu wobec każdego pracownika w rozliczeniu miesięcznym. Skoro obowiązek ewidencjonowania w taki sposób kosztów zakwaterowania wynika wprost ze wskazanych wyżej przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, to jego niedopełnienie nie może działać na korzyść odwołującej się Spółki w tym sensie, że zostanie zwolniona z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia pracowników od kwoty wartości pieniężnej tych świadczeń w naturze. Organ rentowy, jako uprawniony do dokonywania kontroli wykonywania zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych przez płatników składek (art. 86 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) ma prawo żądać od płatników wszelkich informacji (art. 87 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) odnośnie do prawidłowości i rzetelności obliczania, potrącania i opłacania składek (art. 86 ust. 1 ustawy systemowej). W takiej sytuacji, gdy Spółka z powodu niedopełnienia ciężącego na niej obowiązku nie przedstawiła organowi rentowemu wykazów odzwierciedlających wartość świadczeń udzielonych faktycznie poszczególnym pracownikom, jedyną podstawą umożliwiającą organowi rentowemu wyliczenie należności składkowych z tego tytułu było to tzw. hipotetyczne wyliczenie wartości tych świadczeń, niezależnie od tego, że jak podnosiła odwołująca się "hipotetyczne wyliczenie nie ma nic wspólnego z rzeczywistymi kosztami poniesionymi przez spółkę, albowiem nie było sporządzane w oparciu o dokumenty finansowe oraz faktyczny czas pobytu pracowników na terenie Niemiec, albowiem zdarzało się, że dana kwatera była zapłacona z góry a faktyczny czas pobytu pracowników był zdecydowanie krótszy, albo były opłacane cztery miejsca na kwaterze, w sytuacji, gdy mieszkało tam dwóch pracowników". Brak stosownej ewidencji obciąża bowiem Spółkę, a nie organ rentowy. Z art. 232 zdanie pierwsze k.p.c. wynika, że strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Kwestionując wykazy przedstawione przez organ rentowy, to odwołująca się

winna, zatem wykazać, że faktycznie poniesione przez nią koszty były różne od wykazanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, także w tym zakresie, że nie odpowiadają one uśrednionym kwotom wynikającym z faktur będących w posiadaniu płatnika, a dotyczącym należności za wynajem kwater. Niepodjęcie nawet próby przeprowadzenia takiego dowodu negatywnymi skutkami procesowymi obciąża wyłącznie Spółkę, a nie organ rentowy. W tym stanie rzeczy za nieprawidłowe należy uznać stanowisko Sądu odwoławczego, że skoro koszty noclegów uwidocznione w zaskarżonych decyzjach nie odpowiadają faktycznym kosztom poniesionym przez Spółkę w odniesieniu do poszczególnych zainteresowanych, to tym samym nie mogą stanowić podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne”.

Również Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu wyroku wskazał (k. 526) na to, iż płatnik składek został zobowiązany przez Sąd Okręgowy do przedłożenia dokumentów pozwalających na ustalenie kosztów zakwaterowania pracowników w okresach miesięcznych, a fakt, że tego nie uczynił, nie może skutkować negatywnymi skutkami procesowymi dla organu rentowego. Niewątpliwie jest to, że odwołująca Spółka zarówno w toku kontroli, jak i w toku rozpoznania sprawy przez Sąd Okręgowy, pomimo nałożonego zobowiązania takiej dokumentacji nie przedstawiła dla każdego z zainteresowanych

Skoro Sąd Najwyższy wskazał wprost, że jedyną możliwością było ustalenie kosztów zakwaterowania na podstawie hipotetycznego wyliczenia, to brak było podstaw do ustalania owych wartości na nowo w obecnie toczącym się postępowaniu.

Dodatkowo Sąd Okręgowy zauważył, że płatnik składek konsekwentnie wykazywał, że zestawienie zostało sporządzone przez pracownika spółki (...), który nie pełnił funkcji w zarządzie. Nie negując tej okoliczności (wykazanej zeznaniami w/w oraz prezesa zarządu C. K.), podkreślić należy, że stanowisko odnośnie braku możliwości przedłożenia imiennych wykazów wartości świadczeń w naturze za udostępnione lokale zajmował również prezes zarządu. I tak np. w piśmie z dnia 16.01.2006 r. (k. 167) C. K. wskazał nie tylko, że ich przedłożenie nie jest możliwe, ale również, że sposób wyliczenia potwierdzić może właśnie Z. L.. Płatnik nie kwestionował więc ani uprawnień ani wiedzy swojego pracownika w tym zakresie. Dlatego też Sąd oddalił wniosek odwołującego o przesłuchanie właściciela spółki, gdyż jego przeprowadzenie znacznie przedłużyłoby postępowanie i wygenerowało wysokie koszty, zaś okoliczność dotycząca ewentualnego sprawowania funkcji w zarządzie przez Z. L. nie mogła dyskredytować wartości sporządzonego przez niego hipotetycznego wyliczenia, skoro powoływał się na nie również prezes zarządu spółki C. K..

Do kosztów zakwaterowania ZUS przyjął więc prawidłowo zestawienie płatnika składek, a sposób wyliczenia polegał na tym, że kwotę z faktury podzielono na ilość miejsc w danej kwaterze i w ten sposób obliczono osobo dobę, która odpowiadała kwocie wskazanej przez płatnika składek (k. 180- notatka służbowa z dnia 14.01.2010 r.)

Sąd I instancji podkreślał, że Sąd Apelacyjny we wskazaniach zawartych w uzasadnieniu orzeczenia podał, że Sąd Okręgowy ponownie analizując sprawę winien rozważyć charakter prawny wypłacanych i ponoszonych przez odwołującą spółkę spornych świadczeń i możliwość ich wyłączenia - w aktualnym stanie sprawy-z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Jak wskazano w uzasadnieniu, Sąd orzekający powinien przede wszystkim zbadać, czy od kwestionowanych świadczeń urlopowych pobierane były składki przez niemieckie instytucje ubezpieczeniowe oraz zbadać i zastosować właściwie w tym zakresie przepisy prawa.

Jak wskazano zaś powyżej, dzielając pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy i będąc związany jego oceną prawną, Sąd Okręgowy przyjął, że fakt objęcia składką na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne dodatku rozłakowego i kosztów zakwaterowania, jak i wysokość przychodu zainteresowanych z tego tytułu zostały prawidłowo ustalone w zaskarżonych decyzjach.

Korekta dotyczyła wyłącznie tych danych co do których organ rentowy w toku postępowania wskazał na błędy rachunkowe przyznając jednocześnie, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych we własnym zakresie nie wydał decyzji zmieniających.

Zmiany decyzji w zakresie ogólnej podstawy wymiaru świadczeń dotyczyły wyłącznie zainteresowanych N. B., P. D. i A. G..

I tak w przypadku N. B. zmiana dotyczyła wysokości przychodu za X 2004 r., gdzie w uzupełnieniu materiału dowodowego wskazano, że prawidłową kwotę stanowi 9.560,46 zł (w miejsce pierwotnie ustalonej 10.027,90). Tym samym podstawa wymiaru składek winna wynosić 23.834,17 zł (tj. (...),61 zł-467,44 zł).

W przypadku P. D. różnica dotyczyła również miesiąca października 2004 r., gdzie w notatce z dnia 21.04.2015 r. (k. 732 i nast.) wskazano, że prawidłowa kwota to 3453,37 zł w miejsce przyjętej 3456,01 zł. Tym samym podstawa wymiaru składek winna wynosić 10576,48 zł (tj. (...),12 -2,64).

W przypadku A. G. różnica dotyczyła miesiąca listopada 2004 r., gdzie w notatce z dnia 21.04.2015 r. wskazano, że prawidłowa kwota wynosi 3283,18 zł, a nie jak przyjęto wcześniej- 3283,50 zł. Tym samym podstawa wymiaru składek winna wynosić 18155,88 zł (tj. 18156,26-0,38).

Różnice te miały wyłącznie rachunkowy charakter, lecz wobec braku zmiany decyzji we własnym zakresie, wymagały zmiany w toku rozpoznania wniesionych odwołań, o czym orzeczono w pkt I-III sentencji wyroku.

W istocie więc, przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy został zobowiązany przez Sąd Apelacyjny do zbadania kwestii wypłacanych zainteresowanym pracownikom przez niemiecką kasę urlopową ekwiwalentów za urlop. Jak wskazano w uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji nie poczynił żadnych ustaleń faktycznych za wyjątkiem tego, że od wynagrodzeń zatrudnionych na terenie Niemiec pracowników odprowadzono składkę do Niemieckiej Kasy Urlopowej, która po zakończeniu każdego roku kalendarzowego przesyłała formularz na podstawie którego wypłacała pracownikom świadczenia urlopowe. Również Sąd Najwyższy podniósł, że sprawa w zakresie dotyczącym świadczeń urlopowych nie poddaje się kontroli kasacyjnej.

Kwestią przesądzoną przez Sąd Apelacyjny jest też w zasadzie kwalifikacja prawna świadczeń wypłacanych pracownikom odwołującej przez Niemiecką Kasę Urlopową i to – w ocenie Sądu Okręgowego – zarówno tytułem ekwiwalentów za urlop, jak i – choć nie wprost – odszkodowań za utracone roszczenie urlopowe.

Sąd Najwyższy wskazał, że skoro ekwiwalent przysługuje za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (art. 171 k.p.), to takie same znaczenie przypisać należy odszkodowaniu za utracone roszczenia urlopowe, jeśli przysługiwało ono z niemieckiej kasy urlopowej z powodu niewykorzystania urlopu w naturze.

Sąd Okręgowy – w ślad za wcześniejszymi orzeczeniami Sądów wyższej instancji w niniejszej sprawie – przyjął jako niewątpliwe, że ekwiwalent za urlop jest przychodem pracownika, stanowiącym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (art. 18 ust. 1 w zw. z art. 4 pkt 9 ustawy systemowej i art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych), niezależnie od tego, czy jest wypłacany przez pracodawcę, czy przez inny podmiot i bez względu na źródło finansowania wypłaty.

W tej sprawie, ekwiwalent za urlop wypłacany był nie przez pracodawcę, a przez inny podmiot (spełniający rolę podmiotu akcesoryjnego), ale było to świadczenie ze stosunku pracy łączącego odwołującą Spółkę z każdym z zainteresowanych, a co więcej, było ono finansowane z funduszu urlopowego, w którym Spółka miała obowiązek uczestniczenia przez opłatę składki.

Dodatkowo, w przypadku ekwiwalentu za urlop, zgodnie z niemieckim prawem, podobnie jak polskim, istnieje obowiązek składkowy na ubezpieczenie socjalne.

Zanim (...) wypłaci pracownikowi ekwiwalent za urlop, potrąca od ekwiwalentu część udziału pracownika przypadającego na składkę ubezpieczenia socjalnego. Dla polskich pracowników (...) ustala składkę na ubezpieczenie socjalne na podstawie składek należnych ZUS. (...) przekazuje pracodawcy udział pracownika przypadający na składkę, aby przekazał łączną sumę na ubezpieczenie społeczne do kompetentnej instytucji.

Natomiast w kwestii ciągle tzw. odszkodowania za urlop, wypłaconego przez (...) niektórym z zainteresowanych według reguł prawa niemieckiego, istotnym jest, że nie jest to świadczenie znane prawu polskiemu, w przeciwieństwie do ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

Bez wątplenia jest to jednak również świadczenie dające pracownikowi przychód ze stosunku pracy łączącego go z pracodawcą i to finansowane na rzecz pracowników przedsiębiorstw budowlanych ze źródeł identycznych i przez ten sam podmiot akcesoryjny, jak w przypadku ekwiwalentu za urlop.

Jedyna różnica w przypadku realizacji tego świadczenia przez (...) w stosunku do ekwiwalentu za urlop polega na tym, że według niemieckiego prawa odszkodowanie za urlop nie podlega składce na ubezpieczenie socjalne.

W niniejszej sprawie, analizie podlega jednak obowiązek składkowy według prawa polskiego, wobec czego według prawa polskiego należy kwalifikować przychody pracownicze podlegające oskładkowaniu.

Jak już wskazano, tak zwane odszkodowanie za urlop, przysługujące według prawa niemieckiego w przypadku utraty prawa do urlopu lub ekwiwalentu za urlop, nie jest świadczeniem literalnie znanym prawu polskiemu, bo też nie jest mu znaną konstrukcja, czy instytucja utraty prawa do urlopu lub ekwiwalentu za urlop.

W prawie polskim zasadą jest obowiązek wykorzystania urlopu w naturze, za wynagrodzeniem urlopowym lub wypłata ekwiwalentu w przypadku niewykorzystania urlopu.

Roszczenia o urlop i o ekwiwalent za urlop nie podlegają utracie, a co najwyżej przedawnieniu, ale wówczas nadal istnieją i nie są rekompensowane odszkodowaniem.

Przekładając więc istniejące w prawie niemieckim tzw. odszkodowanie za urlop na realia polskie, stwierdzić należy, że w istocie pełni ono taką rolę finansową oraz taki jest jego cel i znaczenie, jak w prawie polskim – w zależności od sytuacji faktycznej – wynagrodzenia za czas urlopu (art. 172 k.p.) lub ekwiwalentu przysługującego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (art. 171 k.p.).

O tym, że są to świadczenia równoważne świadczy także treść art. 172(1) k.p., stosownie do którego jeżeli pracodawca na podstawie odrębnych przepisów jest obowiązany objąć pracownika ubezpieczeniem gwarantującym mu otrzymanie świadczenia pieniężnego za czas urlopu, pracownikowi nie przysługuje wynagrodzenie przewidziane w art. 172 k.p. lub ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w art. 171 k.p.

Takim zaś obowiązkowym ubezpieczeniem urlopowym jest właśnie obowiązkowe uczestnictwo – przez opłatę składki – polskich przedsiębiorców budowlanych działających na terytorium Niemiec w Kasie Wyrównawczej z tytułu Urlopu i Wynagrodzenia w Budownictwie, zabezpieczającej prawa urlopowe pracowników.

W konsekwencji, świadczenia wypłacane w ramach tego zabezpieczenia, są należnościami, o których mowa w art. 171 i 172 k.p.

Nie ma zaś wątpliwości, że świadczenia przewidziane tymi przepisami wchodzą w systemie polskim do podstawy wymiaru składek.

Dodatkowo wskazać należy, że § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, nie przewidywał i nie przewiduje wyłączenia z podstawy wymiaru składek jakichkolwiek przychodów pracowniczych o charakterze odszkodowawczym czy rekompensującym za świadczenia z tytułu urlopu wypoczynkowego.

To natomiast definitywnie przesądza o prawidłowej kwalifikacji przez organ rentowy tzw. odszkodowania urlopowego, jako przychodu podlegającego oskładkowaniu.

Przesądając tę okoliczność Sąd zweryfikował prawidłowość przyjętych przez ZUS kwot z tytułu w/w świadczeń stwierdzając, że wartości wskazane w załącznikach do decyzji („zestawienie różnic podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy”) są prawidłowe i każdorazowo mają odzwierciedlenie w dokumentacji znajdującej się w aktach kontroli na wskazanych przez organ rentowy kartach (vide: pismo z dnia 21.04.2015 r.- k. 732 i nast.). Karty te powołane zostały prawidłowo z wyjątkiem jednej, co Sąd miał na uwadze ustalając stan faktyczny sprawy (k. 4124 zamiast k. 4121 odnośnie W. K.).

Błąd tego rodzaju dotyczył również zainteresowanego M. S. (1), wobec którego, w świetle wyjaśnień organu (pismo z dnia 21.04.2015 r.), nie przypisano składek z tytułu ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Z akt kontroli wynika jednak (k. 4098 i k. 4100), że takie świadczenia zostały wypłacone, a organ te kwoty uwzględnił w zestawieniu załączonym do decyzji. Jednakże błąd w stanowisku ZUS nie miał wpływu na ustalenie, że przyjęcie owych kwot do podstawy wymiaru składek i ich wysokość miały podstawę prawną i faktyczną w postaci dokumentacji (k. 4098 i k. 4100). Otóż przyjęta przez ZUS kwota 3452,93 Euro stanowi sumę wynikających z tych dokumentów wypłat na kwoty: 1333,13 Euro i 2119,81 Euro.

Każda z kwot uwzględnionych w zestawieniach została zaś przyjęta zgodnie z dokumentacją znajdującą się w aktach kontroli. Zwrócić należy uwagę, że w przypadku N. B. przy wyliczeniu ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy - (...) 12.05.2005 r. w tabeli nr 13 (ustalona podstawa wymiaru składek) znalazła się wprawdzie niewłaściwa kwota (274,23 zł zamiast 1155,36 zł), jednak suma ustalonej podstawy wymiaru składek (3.133,36 zł) obliczona została prawidłowo. Różnica pomiędzy tą kwotą (3.133,36 zł) a kwotą wynagrodzenia za pracę kraju (1978,00 zł) daje bowiem prawidłową kwotę ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy (278,38 Euro X obowiązujący kurs walut 4,1503 zł tj. 1155,36 zł).

Tym samym zarówno kwestia wliczenia owych kwot do podstawy wymiaru składek, jak ich wysokość ustalone zostały prawidłowo.

Rozstrzygając niniejszą sprawę Sąd Okręgowy ostatecznie nie oparł się na opinii biegłych sądowych, albowiem nie zawierała ona żadnych ustaleń w jedynym spornym - na tym etapie postępowania - zakresie. Biegli wskazali bowiem, że wobec braku dokumentów nie dokonali obliczeń wypłacanych przez Niemiecką Kasę Urlopową. Tym samym obliczenia w pozostałym zakresie były nieprzydatne dla rozstrzygnięcia.

Dodać należy, że o ile słusznym był wniosek biegłych odnośnie zaniechań zarówno po stronie płatnika składek, jak i organu rentowego, to część z nich nie miała oparcia w materiale dowodowym. Np. chybiony był zarzut odnośnie braków w „uzupełnienia materiału dotyczącego decyzji...), skoro został on przedłożony odnośnie wszystkich zainteresowanych w niniejszej sprawie na k. 60-101. Biegli niezasadnie (k. 15 opinii) podnieśli również, że ZUS nie zabezpieczył dokumentacji związanej z wypłaconymi dietami podczas, gdy bezsporne jest, że diety nie były wypłacane, a zostały naliczone przez ZUS (na podstawie list obecności) dla ustalenia podstawy wymiaru składek tj. obniżenia tej podstawy o dietę przysługującą z tytułu podróży służbowej.

Mając wszystko powyższe na względzie, w pozostałym zakresie, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołania podlegały oddaleniu, o czym orzeczono jak w punkcie IV wyroku.

O kosztach postępowania (pkt V) rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Na wysokość kosztów zastępstwa procesowego złożyły się następujące kwoty:

- 2280 zł (120 zł x 19) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego, na podstawie § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 163 poz. 1349 ze zm.)

- 2280 zł (120 zł x 19) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego, na podstawie § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 2 ww. rozporządzenia;

- 3420 zł (180 zł x 19) tytułem kosztów postępowania przed Sądem Okręgowym, na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

Jednocześnie na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd Okręgowy nie obciążył kosztami zastępstwa procesowego odwołującego E. P., albowiem pomimo wniesienia odwołania faktycznie popierał on stanowisko organu rentowego. Tym samym, ze względów słusznościowych brak było podstaw do obciążania go kosztami poniesionymi przez organ rentowy z tytułu zastępstwa prawnego.

Na koniec Sąd Okręgowy nadmienił, że w identycznej sprawie, również z odwołania tego samego płatnika składek, z tym, że dotyczącej innych pracowników, zapadło już prawomocne rozstrzygnięcie - sprawa została zakończona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 07.12.2016 r. (sygn. akt III AUa 2678/15). Wyrokiem tym oddalono apelację płatnika składek od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 10.03.2015 r. IV U 3025/13 (oddalającego wszystkie odwołania).

Apelację od powyższego wyroku w całości wywiódł płatnik **A. F.** zarzucając:

I. błąd w ustaleniach faktycznych oraz w ocenie zebranego materiału dowodowego jak również sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez:

A. błędne przyjęcie, że wysokość przychodu Zainteresowanych została prawidłowo ustalona w zaskarżonych decyzjach w sytuacji, gdy;

a. sam ZUS w toku procesu przyznał się do błędów i w toku sprawy złożył tzw. uzupełnienia decyzji wskazując inne podstawy oskładkowania;

b. przeprowadzony w toku tej sprawy na zlecenie Sądu dowód z opinii Biegłych sądowych dowiódł, że wyliczenia wysokości przychodu Zainteresowanych zawarte w decyzjach są błędne bowiem Biegli w treści wydanej opinii stwierdzili, iż:

- „str.65 (..) „Po dokonaniu wnikliwej analizy badaniu dokumentacji źródłowej zebranych zarówno przez kontrolujących inspektorów ZUS ale również dużej ilości zebranych przez biegłych w toku prowadzonego badania stwierdzają, że przedstawione przez ZUS decyzje zawierające wysokie przepisy składek ubezpieczeniowych są niespójne z materiałami dowodowymi z kontroli z wybranymi przez biegłych podczas opracowania opinii co w znacznym stopniu podważa jakość rzetelność i kompleksowość prowadzonej kontroli oraz wydania na tej podstawie indywidualnych decyzji. ”

- „str.153 (..) „biegli ustalili, że Inspektorzy ZUS mimo prowadzenia przez okres dwóch lat kontroli wymiaru

składek oraz dodatkowo dwóch lat przeznaczonych na korekty i uzupełnienia wydanych decyzji ubezpieczeniowych, nie zebra/i nie skompletowali nie zabezpieczyli dokumentacji źródłowej niezbędnej do prawidłowego rozliczenia składek ubezpieczeniowych ZUS nawet tych , które stanowiły rozbieżności pomiędzy stronami np. rachunki za noclegi, delegacje służbowe, listy obecności pracowników zatrudnionych za granicą, wybranych fragmentów akt osobowych dotyczących umów aneksów o pracę itp.”

- „str.155 (..) „W toku przeprowadzonego kompleksowego badania dokumentacji źródłowej zebranej w aktach sprawy oraz po opracowanie kilkudziesięciu tabel obliczeniowych biegli stwierdzają, że w obliczeniach podstawy ustalenia składek ubezpieczeniowych- Inspektorzy ZUS popełnili wiele błędów merytorycznych oraz rachunkowych dotyczących poszczególnych rozliczeń obejmujących ponad 45 kart uzupełnienia ZUS materiału dotyczącego wydanych decyzji obciążających płatnika składek”.

- „str.156 (..) „Bezspornie należy stwierdzić, że pomyłek i błędów podsumowanie poszczególnych Tabel opracowanych przez inspektorów ZUS jest dużo. Występują też różnice w poszczególnych miesiącach i latach.”

Bo błędne przyjęcie, że wszyscy Zainteresowani delegowani byli do stałej pracy w Niemczech w sytuacji, gdy z przedłożonych przez Spółkę do akt sprawy z pismem z dnia 06.11.2014r.

a. 21 sztuk teczek zawierających oryginały kompletne akta osobowe dotyczące w/w Zainteresowanych , a wśród dokumentów składających się na te akta znajdują się w oryginale aneksy delegujące każdego z pracowników do pracy na terenie Niemiec;

b. zestawień zawierających wskazanie:

- w jakich okresach czasu dany pracownik był zatrudniony na terenie Niemiec na podstawie tzw. aneksów delegujących;

- w jakich okresach czasu dany pracownik wykonywał pracę na terenie Polski stosownie do treści umowy o pracę jaka go łączyła z (pracodawcą) Odwołującym, którego siedziba zawsze była na terenie Polski jednoznacznie wynika, iż ustalenia Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego w Poznaniu i Sądu Okręgowego w zakresie tego, iż w/w Zainteresowani wykonywali pracę za granicą stale u polskiego pracodawcy są w całości błędne, w sytuacji, gdy prawda i fakty wyglądały zupełnie i absolutnie przeciwnie.

Natomiast zgromadzone w niniejszej sprawie dowody jak chociażby:

- zeznania zainteresowanych jakie zostały przeprowadzone w sprawie;

- zeznania świadka K. S. (1) z dnia 06.11.2014r;

- zeznania świadka Z. L. słuchanego w sprawie w dniu 16.12.2009r. oraz w dniu 06.11.2014r.

- zawartość akt osobowych każdego z pracowników potwierdzają jednoznacznie, iż każdy z w/w zainteresowanych:

a. posiadał umowę o pracę zawartą w Polsce z odwołującą Spółką, która zawsze w okresie kontroli jak i przed oraz po tym okresie miała siedzibę tylko na terenie Polski;

b. jako miejsce pracy w umowie o pracę była wpisana w każdej umowie siedziba Spółki a ta zawsze była w Polsce;

c. przed wyjazdem do Niemiec każdy z zainteresowanych, który nie posiadał obywatelstwa niemieckiego musiał wcześniej przez określony czas pracować na terenie tylko Polski i faktycznie pracował przez okres jaki wymagał ZUS albo nawet dłużej, w okresie 2000-2005 ZUS wymagał aby był to okres 1 miesiąc ;

d. np. słuchany w dniu 16.12.2009r. pracownik Z. U. podał, iż do pracy na terenie Niemiec wyjechał po 3-4 latach pracy w Spółce;

e. np. słuchany w dniu 22.11.2010r. pracownik K. Ł. podał, iż pracował w Spółce od 2000r. do 2004r. na terenie Polski wykonywał pracę w 2002r. oraz w 2003r.

f. np. słuchany w dniu 22.11.2010r. pracownik T. W. podał, iż pracował w Spółce od 1997r. w Polsce zaś od 2003r. na terenie Niemiec;

g. każdorazowo wyjazd każdego z zainteresowanych do pracy na wskazane budowy na Niemiec odbywał się na podstawie tzw. aneksu delegującego, który w latach 2000-2002 był sporządzany zawsze przez świadka Z. L., zaś od 2002 do dziś zawsze przez kadrową słuchanego świadka K. S. (2) i zawsze aneksy te były załączane do akt osobowych każdego z w/w Zainteresowanych;

h. w sytuacji, gdy nie było pracy na terenie Niemiec zainteresowani wracali do Polski i wykonywali pracę na terenie Polski na podstawie pierwotnej umowy o pracę.

Reasumując przedłożone do akt sprawy z pismem z dnia 06.11.2014r. dowody potwierdzają, iż jedno z ważniejszych ustaleń faktycznych Sądu Apelacyjnego, następnie powielone na posiedzeniu niejawnym przez Sąd Najwyższy a potem przez Sąd Okręgowy było i jest błędne albowiem żaden z w/w zainteresowanych nie wykonywał pracy na stałe u polskiego pracodawcy za granicą a pracował za granicą czasowo na podstawie oddelegowania -aneksu delegującego go do pracy na terenie Niemiec. Wcześniej lub później pracując także na terenie Polski. Odwołująca Spółka w okresie objętym kontrolą jak i przed nim i po nim zawsze miała tylko siedzibę w Polsce. Z każdym z w/w Zainteresowanych była zawarta umowa o pracę . w której jako miejsce wykonywania pracy była wskazywana siedziba Spółki a ta zawsze była w Polsce. Co błędne przyjęcie, że spór w niniejszym procesie dotyczył tylko i wyłącznie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop oraz odszkodowania za utracone roszczenie urlopowe, wypłacane z Niemieckiej Kasy Urlopowej w sytuacji, gdy spór dotyczył także dodatku do wynagrodzenia zwanego rozławkowym, a przede wszystkim wysokości świadczeń w naturze w postaci zakwaterowania na terenie Niemiec na koszt płatnika.

D. błędne przyjęcie, że dodatek rozławkowy nie może być odliczany od przychodu Zainteresowanego w sytuacji , gdy zostało udowodnione w toku procesu jak i wyżej , że pracownicy -Zainteresowani byli czasowo przeniesieni do Niemiec a nie na stałe zatrudnieni za granicą u polskiego pracodawcy;

E. błędne przyjęcie, że opinia biegłych sądowych powołanych postanowieniem z dnia 17.06.2015r. nie mogła stanowić podstawy do wydania wyroku w sytuacji, gdy powołani do sprawy Biegli przez ponad 2 lata badali dokumenty i doszli do następujących kluczowych wniosków pominiętych przez Sąd, które w istocie podważyły rzetelność wydanych w sprawie decyzji takich jak:

- „str.65 (..) „Po dokonaniu wnikliwej analizy badaniu dokumentacji źródłowej zebranych zarówno przez kontrolujących inspektorów ZUS ale również dużej ilości zebranych przez biegłych w toku prowadzonego badania “stwierdzają, że przedstawione przez ZUS decyzje zawierające wysokie przepisy składek ubezpieczeniowych -są niespójne z materiałami dowodowymi z kontroli z wybranymi przez biegłych podczas opracowania opinii co w znacznym stopniu podważa jakość rzetelność i kompleksowość prowadzonej kontroli oraz wydania na tej podstawie indywidualnych decyzji. ”

- „str.153 (..) „biegłi ustalili, że Inspektorzy ZUS mimo prowadzenia przez okres dwóch lat kontroli wymiaru składek oraz dodatkowo dwóch lat przeznaczonych na korekty i uzupełnienia wydanych decyzji ubezpieczeniowych, nie zebrali, nie skompletowali, nie zabezpieczyli dokumentacji źródłowej niezbędnej do prawidłowego rozliczenia składek ubezpieczeniowych ZUS nawet tych , które stanowiły rozbieżności pomiędzy stronami np. rachunki za noclegi, delegacje służbowe, listy obecności pracowników zatrudnionych za granicą, wybranych fragmentów akt osobowych dotyczących umów aneksów o pracę itp.”

- „str.155 (..) „w toku przeprowadzonego kompleksowego badania dokumentacji źródłowej zebranej w aktach sprawy oraz po opracowanie kilkudziesięciu tabel obliczeniowych biegli stwierdzają, że w obliczeniach podstawy ustalenia składek ubezpieczeniowych- Inspektorzy ZUS popełnili wiele błędów merytorycznych oraz rachunkowych dotyczących poszczególnych rozliczeń obejmujących ponad 45 kart uzupełnienia ZUS materiału dotyczącego wydanych decyzji obciążających płatnika składek”.

- „str.156 (..) „Bezspornie należy stwierdzić, że pomyłek i błędów podsumowanie poszczególnych Tabel opracowanych przez inspektorów ZUS jest dużo. Występują też różnice w poszczególnych miesiącach i latach.”

II. Pominięcie i nierozpoznanie przez Sąd mimo obowiązku :

a. wniosku dowodowego zgłoszonego przez odwołującą spółkę w piśmie z dnia 03.02.2015r. do, którego załączony był Załącznik nr 1, z wyliczonymi podstawami z tytułu zakwaterowania pracowników w kontrolowanym okresie w rozbiciu na poszczególnych pracowników, okresy ich pobytu w rozbiciu na miesiące.

Za podstawę wyliczenia podstawy za dzień posłużyła Spółce stawka 8,- PLN / dzień pobytu za granicą - zgodnie z Regulaminem-Zarządzeniem Prezesa z dnia 25.05.2000 roku, które było załączone do każdego z odwołań.

Uprawnienie do takiego postępowania dawały następujące przepisy prawa: paragraf 3 Rozp. MPiPS z 18.12.1998 r. (Dz.U. Nr 161 poz. 1106), zgodnie z którym wartość pieniężna świadczeń w naturze ustala się w wysokości ekwiwalentu pieniężnego określonego w przepisach o wynagradzaniu, a dopiero w razie ich braku:

b. dla lokali spółdzielczych typu lokatorskiego i własnościowego - w wysokości czynszu obowiązującego dla tego lokalu w danej spółdzielni mieszkaniowej;

c. dla lokali komunalnych - w wysokości czynszu wyznaczonego dla tego lokalu przez gminę,

d. dla lokali własnościowych, z wyłączeniem wymienionych w lit. a), oraz domów stanowiących własność prywatną - w wysokości czynszu określonego według zasad i stawek dla mieszkań komunalnych na danym terenie, a w miastach - w danej dzielnicy,

b. dla lokali w hotelach - w wysokości kosztu udokumentowanego rachunkami wystawionymi przez hotel.

Na żadną z powyższych podstaw prawnych Organ się nie powołał i nie wskazał też w decyzji, dlaczego tego nie zrobił, chociaż płatnik na nie zwracał uwagę przed wydaniem decyzji.

b. wniosków dowodów zgłoszonych przez Odwołującą Spółkę podtrzymanych pismach procesowych składanych w sprawie tym samym mylnie ustalenie stanu faktycznego, które to naruszenie miało wpływ na wynik sprawy, gdyż doprowadziło do wydania wyroku opartego o znikomą część materiału dowodowego tj. pominięcie i nierozpoznanie:

1. wniosku o przeprowadzenie dowodu z akt osobowych (umów i aneksów delegujących) każdego z Zainteresowanych załączonych do pisma z dnia 06.11.2014r. na okoliczność, że okresy pracy Zainteresowanych na terenie Niemiec wskazane przez ZUS w decyzjach są błędne, okresu pracy na terenie Polski każdego z Zainteresowanych przed delegowaniem do pracy terenie RFN, podstaw delegowania pracowników na teren RFN, faktycznego okresu trwania delegowania każdego z Zatrudnionych na terenie RFN, nigdy stałym miejscem pracy nie było RFN, Zainteresowani nie pracowali na terenie RFN w okresach wskazanych przez ZUS w zaskarżonych decyzjach, pracy na terenie Polski po powrocie z RFN;

2. wniosku o zobowiązanie (...) ((...)) adres P. (...)-(...)-(...) W. Niemcy w związku z treścią uzasadnienia I wyroku Sądu Najwyższego i Apelacyjnego do udzielenia odpowiedzi na następujące pytania:

- jakie kwoty świadczeń urlopowych zostały wypłacone każdemu z zainteresowanych za rok 2000, 2001, 2002. 2003, 2004;

- kiedy czyli w jakiej dacie i jakie konkretnie kwoty zostały przelane na konta poszczególnych wyżej wymienionych pracowników,

- jakiego okresu pracy poszczególnych pracowników dotyczyły konkretnie wypłacone kwoty;

- oraz do nadesłania dowodów na okoliczność, że od wypłaconego ekwiwalentu były pobierane składki przez niemieckie instytucje ubezpieczeniowe.

3. wniosku o przeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy w postaci uzupełnień od decyzji na okoliczność, że ZUS powinien uchylić co najmniej w części swoje decyzje, że z 2 rozbieżnych

dokumentów wynikają składki na ubezpieczenie społeczne, że ZUS nalicza składki w dokumencie nie będącym decyzją, przykładowego zestawienia rozbieżności (błędów) w wyliczeniach ZUS występujących pomiędzy decyzjami a tzw. uzupełnieniami decyzji. Podstawowy zarzut A. F. co do merytorycznej treści tzw. uzupełnień jest taki, iż w uzupełnieniach są naliczane składki od miesięcy, które w ogóle nie były ujęte w decyzjach. (było już wcześniej podnoszone lecz ZUS się do niego merytorycznie nie odniósł) oraz to, że nie mogą skutecznie kreować składek, świadczą o tym, że decyzje zostały wydane błędnie;

4. wniosku o zobowiązanie ZUS wyjaśnienia na piśmie skąd wzięły się różnice w podstawach wymiaru składek dla A. F., które to kwoty wyliczone przez ZUS są różne co do kwot w decyzjach i w tzw. uzupełnieniach do decyzji w sytuacji, gdy Spółka (...) nie składała korekt do deklaracji dotyczących podstawy wymiaru składek. Natomiast z przedstawionej przez ZUS dokumentacji tzw. uzupełnieniach do decyzji wynika, że ta podstawa od czasu kontroli uległa zmianie i ZUS powinien wyjaśnić dlaczego uległa zmianie i dlaczego w tym zakresie nie uchylić decyzji

5. wniosku o zobowiązanie ZUS do przedłożenia Sądowi i Spółce (...) umów i faktur, o których mówi inspektor J. M. na str.4 swojej notatki służbowej z dnia 28.12.2009r., a które to dokumenty jakoby były podstawą do dokonania nowych wyliczeń zawartych w uzupełnieniu decyzji oraz które były potrzebne do weryfikacji z danymi na podstawie przedstawionych faktur i umów najmu;

6. wniosku o zobowiązanie ZUS do odniesienia się do zastrzeżeń i (błędów) w wyliczeniach ZUS występujących pomiędzy decyzjami a tzw. uzupełnieniami decyzji.

Pominięcie przez Sąd wszystkich merytorycznych zarzutów Spółki oraz wniosków dowodowych nie odniesienie się do nich w żaden sposób było nieuzasadnione i nie może być zaakceptowane, gdyż uniemożliwiło rozpoznanie istoty sprawy albowiem ciągle nie jest wiadoma kwestia najistotniejsza a mianowicie: skąd się wzięła kwota przypisu składek wskazana w każdej z decyzji i czy ZUS naliczył te kwoty prawidłowo czyli:

- jakie podstawy w jakiej wysokości z jakiego tytułu złożyły się na ogólną kwotę przypisu składek; i tym samym jaką wysokość składek naliczono wobec każdego z Zainteresowanych z tytułu świadczeń takich jak mieszkanie, dodatek rozłąkowy/żywieniowy, świadczenia urlopowe.

Dopiero wyjaśnienie tej kwestii dałoby podstawę dla Sądu i Spółki do weryfikacji decyzji pod względem merytorycznym, gdyż dałoby możliwość weryfikacji każdej z kwot przypisu z tytułu świadczeń takich jak mieszkanie, dodatek rozłąkowy/żywieniowy, świadczenia urlopowe. Zaś w wyniku pominięcia i nie rozpoznania przez Sąd w/w wniosków dowodowych na dzień wydania wyroku ani Sąd ani Odwołująca Spółka nie wie jaki był przypis składek z poszczególnych tytułów i jakie były podstawy ich naliczenia i czy ten przypis jest prawidłowy. Co Sąd nie wziął pod uwagę, iż:

- jeśli rozliczenie świadczenia urlopowego następuje poprzez wypłatę odszkodowania to Płatnik składek nie jest o tym fakcie informowany przez (...), tym samym nie ma więc wiedzy o terminie i wysokości ewentualnie wypłaconych kwot, tym bardziej również Sąd takiej wiedzy nie ma;

- ZUS w wydanych decyzjach w ogóle do ewentualnych wypłat odszkodowań za utracony urlop się nie odnosi.

Ml. naruszenie prawa procesowego a w szczególności poprzez :

3. niezastosowanie się do bezwzględnie obowiązujących wymogów wynikających z przepisu art. 382 k.p.c., które polegało na wydaniu orzeczenia nie w oparciu o całość materiału dowodowego zebranego w postępowaniu przed sądem I instancji przez 12 lat procesu, tym samym zarzucam wydanie orzeczenia z pominięciem bardzo w dowodów zebranych w sprawie, w tym z pominięciem m.in. następujących dowodów które wskazywały na wadliwość decyzji:

1. opinii wydanej przez biegłych sądowych powołanych w sprawie postanowieniem z dnia 17.06.2015r.;

2. zeznań wszystkich w/w zainteresowanych;

3. zeznań świadków: K. S. (1) i Z. L.;

4. pism Spółki, w których enumeratywnie wymieniono co do każdej z decyzji, iż zawiera ona błędy w zakresie okresów pracy poszczególnych Zainteresowanych na terenie Niemiec;

5. pism Spółki, w którym precyzyjnie wskazano, iż w decyzjach ZUS powołuje się na dowody (umowy o pracę), których nie ma i nigdy nie było czyli które nie istnieją, co spowodowało, iż ZUS w konsekwencji naliczył składki od świadczeń nigdy nie wypłaconych bo za nieistniejący okres pracy;

6. pisma (...), z dnia 05.06.2013r.;

7. pisma Spółki, w którym w formie zestawień przedstawiono błędy popełnione przez ZUS w tzw. uzupełnieniach do decyzji, tym samym Sąd Okręgowy pominął fakt, iż ZUS wycofał się z kwot przypisu składek podanych w decyzjach i wydał wyrok de facto utrzymujący te decyzje w mocy;

b. niezastosowanie się do bezwzględnie obowiązujących wymogów wynikających z przepisu 328 §2 KPC, które polegało na wydaniu orzeczenia i sporządzeniu uzasadnienia, w którym Sąd I instancji:

- nie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ustalenia faktów, które Sąd I instancji uznał za udowodnione - brak w nim a w szczególności w treści zważeń Sądu I instancji zawartych w uzasadnieniu wyroku jednoznacznego stwierdzenia, które dowody zgromadzone i przeprowadzone w sprawie Sąd I instancji uznał za wiarygodne;

- nie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku - mimo istnienia takiego ustawowego obowiązku - przyczyn, dla których innym dowodom zgromadzonym i przeprowadzonym w sprawie odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, w żadnej części uzasadnienia - w tym w szczególności w zakresie zważeń Sądu Okręgowego nie ma wskazania, którym dowodom ten Sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej i dlaczego.

C. naruszenie art.233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na przyjęciu dowolnej oceny dowodów poprzez : - pomicie dowodów wskazanych wyżej w treści apelacji;

- pomicie i nierozpoznanie wniosków dowodowych Spółki.

IV. Naruszenie prawa materialnego poprzez:

9. nie zastosowanie (pominięcie) w sprawie przy wydaniu wyroku przepisu art. 3 ust. 1 Dyrektywy 96/71 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, a także zgodnie z par. 1 niemieckiej ustawy Gesetz iiber zwingende Arbeitsbedingungen bei grenziiberschreitenden Dienstleistungen z dnia 26 lutego 1996 r. (Federalny Dziennik Ustaw BGBl I 1996, 227), która stanowi implementację w/w przepisu dyrektywy, w zakresie stosunku prawnego pracownik-niemiecka kasa urlopowa stosuje się integralnie i wyłącznie prawo niemieckie. Jednoznaczne brzmienie przepisów zostało potwierdzone wielokrotnie przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości w orzecznictwie (zob. np. wyrok wydany w dniu 25.10.2001 w sprawie F. (sygn. akt. ETS C-49/98).

Zaś poza sporem jest ta okoliczność, iż w aktach sprawy jest pismo (...), z dnia 05.06.2013r. przy piśmie płatnika z dnia 19.02.2014r. w którym (...) stanowczo stwierdził, iż: świadczenia przez nią wypłacane należy podzielić na dwie grupy: w zakresie świadczeń z (...) były wypłacane dwojakiego rodzaju świadczenia:

- ekwiwalent pieniężny za urlop, jeżeli pracownicy podczas oddelegowania nie wykorzystali w całości lub części urlopu: pkt.3.3.1, pisma (...);

- odszkodowanie : w przypadku utraty prawa do urlopu lub ekwiwalentu za urlop, pracownik mógł otrzymać od (...) tzw. odszkodowanie za urlop pkt.3.3.2, pisma (...).

Zaś tzw. odszkodowanie za urlop nie podlega składce : pkt.4.3., pisma (...).

Nadto, że od ekwiwalentu i odszkodowania za urlop podatek odprowadza (...): pkt. 5 pisma (...).

Reasumując skoro:

- zgodnie z w/w przepisami prawa w zakresie stosunku prawnego pracownik-niemiecka kasa urlopową stosuje się integralnie i wyłącznie prawo niemieckie;

- a wszyscy zainteresowani zgodnie zeznali, że nigdy nie korzystali z urlopu na terenie Niemiec bo było to nieopłacalne i w związku z tym po powrocie do kraju otrzymali z (...) tylko tzw. odszkodowanie nigdy ekwiwalent;

- a pismo (...) z dnia 05.06.2014r. potwierdza, że tzw. odszkodowanie za urlop nie podlega składce to nieuprawnionym było postępowanie ZUS polegające na naliczeniu składek od świadczeń wypłaconych z (...), choć do dziś nie wiadomo w jakiej wysokości składki z tego tytułu zostały naliczone:

b. błędną wykładnię § 2 pkt 18 rozporządzenia MIPS z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (DZ. U. 161, poz. 1106 ze zm.) poprzez przyjęcie, że płatnik ma obowiązek wliczania do podstawy wymiaru składek składników wynagrodzenia nazywanych dodatkiem rozławkowym, w sytuacji, gdy pracownicy wykonywali pracę czasowo za granicą a nie na zasadzie stałego zatrudnienia za granicą u polskiego pracodawcy.

Wskazując na powyższe zarzuty apelująca spółka wniosła o:

a. zmianę zaskarżonego wyroku i merytoryczne orzeczenie, iż łączna kwota wskazana w zaskarżonych decyzjach jako poniesiona przez płatnika składek z tytułu noclegu, świadczenia z niemieckiej kasy urlopowej, dodatek rozławkowy oraz diety z podróży służbowych nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne u Zainteresowanych;

b. zasądzenie od ZUS na rzecz (...) Spółki z o.o. kosztów procesu według norm przepisanych;

ewentualnie o:

a. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze;

b. zasądzenie od ZUS na rzecz A. F. z o.o. kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany organ rentowy wniósł oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny po ponownym rozpoznaniu sprawy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna. Analiza postępowania przed Sądem Okręgowym prowadzi bowiem do wniosku, że w sprawie nie rozpoznano istoty sporu, co skutkuje koniecznością uchylenia wydanego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył stwierdzenia czy odwołująca spółka (...) Sp. z o.o. jako płatnik składek prawidłowo ustaliła wysokość przychodu pracowników objętych spornymi decyzjami.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.), podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1 (pracowników) stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 ustawy, co oznacza przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy.

W myśl art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 200 ze zm.), za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru składek oraz wyłączenia z podstawy wymiaru składek niektórych rodzajów przychodów, na podstawie delegacji zawartej w art. 21 ustawy systemowej, określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, które w § 2 ust. 1, w brzmieniu obowiązującym na datę wydania zaskarżonych decyzji (Dz.U. z 1998 r., Nr 161, poz. 1106 ze zm.) wymieniało m.in. następujące przychody, które nie stanowią podstawy wymiaru składek:

- pkt 15) diety i inne należności z tytułu podróży służbowej pracownika – do wysokości określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju, z zastrzeżeniem pkt 17,

- pkt 16) część wynagrodzenia pracowników zatrudnionych za granicą u polskich pracodawców, z wyłączeniem osób wymienionych w art. 18 ust. 12 ustawy – w wysokości równoważności diety przysługującej z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju, za każdy dzień pobytu, określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, z tym zastrzeżeniem, że tak ustalony miesięczny przychód tych osób stanowiący podstawę wymiaru składek nie może być niższy od kwoty przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy,

- pkt 18) dodatek za rozłąkę wypłacany pracownikom czasowo przeniesionym oraz strawnie – do wysokości diet z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, określonych w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

W analizowanej sprawie apelująca spółka płatnik składek podniosła **dwie grupy zarzutów**.

W pierwszej kolejności były to zarzuty zorientowane na wykazanie, że świadczenia wypłacone zainteresowanym pracownikom w ogóle **nie powinny być oskładkowane**. Druga zaś grupa to zarzuty dotyczące **błędneho przebiegu postępowania dowodowego w szczególności dotyczące dowodu z opinii biegłego**.

Odnosząc się do pierwszej grupy zarzutów wskazać należy jednoznacznie, że Sąd powszechny, któremu sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania (zarówno sąd II, jak i sąd I instancji), jest związany wykładnią prawa przeprowadzoną przez Sąd Najwyższy przy rozpoznaniu uwzględnionej następnie skargi kasacyjnej (Art. 398⁽²⁰⁾ k.p.c.) Wykładnią ta może dotyczyć zarówno prawa materialnego, jak i procesowego (por. wyr. SN z 24.10.2001 r., III CKN 268/99, Legalis). Wykładnią prawa dokonaną przez Sąd Najwyższy jest związany nie tylko sąd, któremu sprawa została przekazana, lecz także podmiot wnoszący skargę kasacyjną od orzeczenia wydanego po ponownym rozpoznaniu sprawy, a w konsekwencji również Sąd Najwyższy rozpoznający taką skargę kasacyjną (por. wyr. SN: z 9.2.2005 r., II CK 413/04, Legalis i z 8.10.2009 r., II CSK 180/09, Legalis). Wyrażona w art. 386 § 6 i art. 398²⁰ KPC zasada podporządkowania i związania jest jedną z naczelných, ustrojowych zasad procesu cywilnego, zapobiegającą powtarzaniu popełnionych błędów orzeczniczych oraz gwarantującą pewność i trwałość raz zajętego w sprawie stanowiska sądu wyższej instancji, co umożliwia stronom podjęcie właściwej obrony ich interesów procesowych i

materialnoprawnych. Celem wprowadzenia zasady związania wykładnią dokonaną przez sąd odwoławczy lub przez Sąd Najwyższy w danej sprawie jest zapewnienie uporządkowanego toku postępowania i zapobieżenie wydawaniu kolejnych orzeczeń, będących wynikiem swoistego "sporu sądów" co do wykładni, z negatywnymi konsekwencjami w postaci możliwości kolejnego uchylania orzeczeń i przedłużania postępowania (por. wyr. SN z 25.4.2007 r., IV CSK 50/07, Legalis). Fundamentalne znaczenie tych zasad sprawia, że choć ograniczają one, w ściśle określonym zakresie, niezawisłość sędziowską, to, jako niezbędna gwarancja pewności orzeczniczej, muszą być stosowane przez wszystkie sądy, a zatem nie mogą być akceptowane żadne od nich odstępstwa, poza wskazanymi w ustawie. Jest nimi związany także SN w zakresie wskazanym w ustawie (por. wyr. SN z 25.3.2004 r., III CK 335/02, Legalis). Akcentując odmienność treści i znaczenia art. 386 § 6 k.p.c. i 398⁽²⁰⁾ k.p.c. (por. wyr. SN z 22.11.2007 r., III CSK 141/07, Legalis), wskazuje się, że zawarte w art. 386 § 6 k.p.c. pojęcie "ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania" oraz zwrot z art. 398²⁰ KPC "sąd (...) związany jest wykładnią prawa" mają różny zakres.

Ocena prawna i wskazówki sądu II instancji – art. 386 § 6 k.p.c.. Sąd II instancji, uchylając zaskarżone orzeczenie, ma szersze możliwości wpływania na działalność sądu I instancji, któremu sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania.

Związanie sądu niższej instancji oceną prawną i wskazaniem co do dalszego postępowania oznacza nie tylko wykładnię przepisów prawa materialnego i procesowego, lecz także wyjaśnienie, że do stosunku prawnego będącego przedmiotem procesu, ma zastosowanie inny przepis, którego sąd I instancji nie wziął pod uwagę. Obejmuje ono również wskazanie wątpliwości, które powinny być wyjaśnione przy ponownym rozpoznaniu sprawy przez sąd I instancji i polecenie przeprowadzenia przez sąd I instancji konkretnych czynności procesowych. Ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu orzeczenia sądu II instancji (art. 386 § 6 k.p.c.) nie wiążą SN przy rozpoznawaniu wniesionej skargi kasacyjnej (por. wyr. SN z 6.4.1998 r., I CKN 595/97, OSNC 1998, Nr 12, poz. 211, z glosą M. Łochowskiego). Węższy zakres kognicji SN przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej ogranicza skalę wypowiedzi sądu kasacyjnego mającej wiążący charakter dla sądu powszechnego. To oznacza, że wykładnia prawa w rozumieniu komentowanego przepisu powinna być rozumiana wąsko, jako wyjaśnienie, ustalenie znaczenia przepisów prawa (por. wyr. SN z 15.1.2004 r., II CK 162/03, Legalis i z 25.6.2008 r., III CSK 20/08, Legalis).

Pojęcie "związanie wykładnią prawa" użyte w komentowanym przepisie nie oznacza związania "stanowiskiem Sądu Najwyższego" lub dokonanej przez ten sąd "oceną prawną", ponieważ pojęcia te są wyraźnie szersze od określenia "wykładnia prawa" i nie mogą być z tym ostatnim mylone, czy wręcz utożsamiane (por. wyr. SN: z 6.9.2005 r., I PK 55/05, Legalis; z 22.7.2007 r., III CSK 141/07, niepubl. oraz z 29.1.2008 r., I PK 169/07, Legalis).

Zawarte w uzasadnieniu orzeczenia SN wskazania dotyczące dalszego postępowania sądu powszechnego przy ponownym rozpoznawaniu przekazanej sprawy nie mają charakteru wiążącego sąd, któremu sprawa została przekazana (por. wyr. SN: z 21.1.1999 r., I PKN 474/98, OSNP 2000, Nr 5, poz. 77; z 12.12.2001 r., V CKN 437/00, Legalis; z 15.1.2004 r., II CK 162/03, Legalis; z 19.10.2005 r., V CK 260/05, Legalis; z 25.11.2008 r., II CSK 335/08, Legalis oraz z 12.12.2012 r., V CKN 437/00, Legalis). **Wskutek jednak określonej wykładni przepisów prawa dokonanej przez Sąd Najwyższy, sąd orzekający w tej sprawie może być zobowiązany do określonego postępowania zgodnego z tą wykładnią.**

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd, któremu przekazano sprawę, powinien kierować się ogólnymi zasadami postępowania apelacyjnego (por. wyr. SN z 26.2.2009 r., IV CSK 415/08, Legalis). Wykładnia prawa dokonana przez SN może uzasadniać powołanie przez stronę nowych faktów i dowodów (art. 381 KPC), których potrzeba wskazania wynika później w wyniku tej wykładni i konieczności poczynienia dalszych ustaleń umożliwiających prawidłową subsumcję (por. uchw. SN z 19.4.2007 r., III CZP 162/06, OSNC 2008, Nr 5, poz. 47).

Wykładnia dokonana przez SN w konkretnej sprawie jest wiążąca, jeśli nie uległ zmianie stan faktyczny stanowiący podstawę poprzedniego uchylonego orzeczenia sądu II instancji (por. wyr. SN z 9.7.1998 r., I PKN 226/98, OSNP 1999, Nr 15, poz. 486). Dokonanie przez SN, po uchyleniu zaskarżonego orzeczenia i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, odmiennej wykładni prawa w uchwale mającej moc zasady prawnej nie modyfikuje wprost

obowiązku wynikającego z komentowanego przepisu, ale sąd powszechny powinien jednak uwzględnić wykładnię zawartą w uchwale mającej moc zasady prawnej, skoro wiąże ona wszystkie składy SN (por. wyr. SN z 10.8. 2007 r., III UK 23/07, OSNP 2008, Nr 19–20, poz. 298).

Podkreślić należy, iż po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 14.03.2013 r. wydanym w sprawie o sygn. akt IV U 1493/12 uchylił zaskarżony wyrok w punkcie I i II i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny związany wykładnią prawa przeprowadzoną przez Sąd Najwyższy w sprawie sygn. akt II UK 96/12 wskazał, że zainteresowani nie byli czasowo przeniesieni, lecz zatrudnieni za granicą u polskiego pracodawcy. Dodatek za rozłąkę został wypłacony pracownikom bez podstawy prawnej, skoro pracownicy nie byli przeniesieni do pracy na terenie Niemiec, lecz wykonywali tam stale swoje obowiązki pracownicze. W takiej sytuacji nie mieścili się w zakresie podmiotowym § 2 pkt 18 powołanego rozporządzenia, a wypłacone im kwoty były innym przychodem ze stosunku pracy niż świadczenie określone w § 2 pkt 18.

Odnosząc się natomiast do możliwości wyłączenia z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne kosztów zakwaterowania pracownika Sąd Apelacyjny stwierdził, że z faktu niewywiązywania się przez odwołującą spółkę z obowiązku nałożonego przez Sąd Okręgowy przedłożenia dokumentów pozwalających na ustalenie kosztów zakwaterowania pracowników w okresach miesięcznych nie można wyciągać dla organu rentowego negatywnych skutków procesowych. Powinnością odwołującej spółki było obliczenie, potrącenie, rozliczenie i opłacenie składek należnych od wszystkich przychodów zainteresowanych, w tym od wartości udzielonych im świadczeń w naturze postaci kosztów zakwaterowania za granicą. Brak stosownej ewidencji obciąża odwołującą spółkę i to ona powinna wykazać, że faktycznie koszty zakwaterowania były inne od wykazanych przez ZUS.

W kwestii wypłacanych zainteresowanym pracownikom przez niemiecką kasę urlopową ekwiwalentów za urlop Sąd I instancji nie poczynił żadnych ustaleń faktycznych za wyjątkiem tego, że od wynagrodzeń zatrudnionych na terenie Niemiec pracowników odprowadzono składkę do Niemieckiej Kasy Urlopowej, która po zakończeniu każdego roku kalendarzowego przesyłała formularz na podstawie którego wypłacała pracownikom świadczenia urlopowe. Sąd I instancji doszedł do przekonania, że świadczenia urlopowe zostały faktycznie wypłacone nie przez pracodawcę, ale przez Niemiecką Kasę Urlopową w oparciu o obowiązujące w tym kraju przepisy i na tej podstawie wyłączył te kwoty z podstawy wymiaru składek. Sąd I instancji nie ustalał też kwot świadczeń urlopowych. Tymczasem ekwiwalent za urlop jest przychodem pracownika, stanowiącym podstawę wymiaru składek, niezależnie od tego, czy jest wypłacany przez pracodawcę, czy innym podmiot, nawet bez względu na źródło finansowania tych wypłat. Sąd Okręgowy nie badał też, czy od wypłaconego ekwiwalentu pobierane były składki przez niemieckie instytucje ubezpieczeniowe. W konsekwencji wyrok Sądu Okręgowego podlega uchyleniu, a sprawa przekazaniu Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd Okręgowy ponownie analizując sprawę winien rozważyć charakter prawny wypłacanych i ponoszonych przez odwołującą spółkę spornych świadczeń i możliwość ich wyłączenia - w aktualnym stanie sprawy - z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Sąd orzekający powinien przede wszystkim zbadać, czy od kwestionowanych świadczeń urlopowych pobierane były składki przez niemieckie instytucje ubezpieczeniowe oraz zbadać i zastosować właściwie w tym zakresie przepisy prawa.

Jeśli zatem chodzi o pierwszą grupę zarzutów apelacyjnych tj. zarzuty zorientowane na wykazanie, że świadczenia wypłacone zainteresowanym pracownikom w ogóle nie powinny być oskładkowane to są to zarzuty bezzasadne. Sąd Najwyższy rozpoznając bowiem skargę kasacyjną w analizowanej sprawie **przesądził zasadę**. Sąd Najwyższy wskazał bowiem, że jak wynika z ustaleń Sądu Apelacyjnego, **zainteresowani byli pracownikami zatrudnionymi za granicą u polskiego pracodawcy, nie odbywali zaś podróży służbowych**. W związku z tym ocenę prawną podniesionych zarzutów prawa materialnego odnieść należy do takiej właśnie sytuacji faktycznej.

Zgodnie z treścią art. 386 § 4 k.p.c. poza wypadkami określonymi w § 2 i 3 sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. oznacza niewyjaśnienie i pozostawienie poza oceną okoliczności faktycznych, stanowiących przesłanki zastosowania normy prawa materialnego, będącej podstawą roszczenia. Nierozpoznanie istoty sprawy oznacza również zaniechanie przez sąd pierwszej instancji zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominięcie merytorycznych zarzutów pozwanego.

Pojęcie „istoty sprawy”, o którym mowa w art. 386 § 4 k.p.c., dotyczy jej aspektu materialnoprawnego i zachodzi, gdy sąd nie zbadał podstawy materialnoprawnej dochodzonych roszczeń, jak też skierowanych przeciwko nim zarzutów merytorycznych, tj. nie odniósł się do tego co jest przedmiotem sprawy uznając, że nie jest to konieczne z uwagi na istnienie przesłanek materialnoprawnych, czy procesowych unicestwiających dochodzone roszczenie (por. postanowienie SN z 4.09.2014 r., II CZ 43/14, LEX nr 1515369).

Jeśli zaś bowiem chodzi o drugą grupę zarzutów podniesionych w apelacji tj. dotyczących postępowania dowodowego są one częściowo zasadne.

W szczególności zasadny okazał się zarzut niezastosowania się do bezwzględnie obowiązujących wymogów wynikających z przepisu art. 382 k.p.c., które polegało na wydaniu orzeczenia w oparciu o niepełny materiał dowodowy zebrany w postępowaniu przed sądem I instancji, tym samym wydanie orzeczenia z pominięciem bardzo istotnych w dowodów zebranych w sprawie, w tym z pominięciem opinii wydanej przez biegłych sądowych powołanych w sprawie postanowieniem z dnia 17.06.2015r., która wskazywała szereg różnic co do ustaleń biegłych i treści zaskarżonych decyzji.

Nadto zasadny był zarzut niezastosowania się do bezwzględnie obowiązujących wymogów wynikających z przepisu 328 § 2 k.p.c., tj. sporządzenia uzasadnienia, w którym Sąd I instancji nie wskazał jakie fakty ustalił i które fakty Sąd I instancji uznał za udowodnione - brak w nim jednoznacznego stwierdzenia, które dowody zgromadzone i przeprowadzone w sprawie Sąd I instancji uznał za wiarygodne. Sąd Okręgowy nie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku - mimo istnienia takiego ustawowego obowiązku - przyczyn, dla których innym dowodom zgromadzonym i przeprowadzonym w sprawie odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Tym samym w ocenie sądu odwoławczego Sąd I instancji naruszył art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na przyjęciu dowolnej oceny dowodów poprzez ominięcie dowodu z opinii biegłych.

Okoliczność, iż Sąd Najwyższy rozpoznając skargę kasacyjną w analizowanej sprawie przesądził zasadę, tj. iż zainteresowani byli pracownikami zatrudnionymi za granicą u polskiego pracodawcy, nie odbywali zaś podróży służbowych, w związku z tym ocenę prawną podniesionych zarzutów prawa materialnego odnieść należy do takiej właśnie sytuacji faktycznej, nie oznacza, iż przesądził sprawę co do kwot poszczególnych spornych świadczeń wypłaconych zainteresowanym. Sąd I instancji związany był wytycznymi Sądu Apelacyjnego i wykładnią prawa dokonaną przez Sąd Najwyższego co do ogólnej zasady.

Miał jednak obowiązek samodzielnie dokonać ustaleń, co do tego jakie sporne kwoty stanowią podstawę składek na ubezpieczenia społeczne. Prawidłowo w tym zakresie Sąd Okręgowy powołał biegłych, bowiem ilość zainteresowanych i ilość spornych świadczeń powoduje, iż sprawa jest skomplikowana pod względem rachunkowym. Prawidłowo także została sformułowana teza dowodowa przedstawiona biegłym, Sąd Okręgowy wskazał bowiem biegłym co podlega oskładkowaniu zgodnie z wytycznymi Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego. Niezrozumiałym jest jednak dla sądu odwoławczego fakt, iż sąd I instancji zlecił przeprowadzenie opinii, przyjął opinię w poczet materiału dowodowego, określił pełnomocnikom termin na sformułowanie zastrzeżeń, jednak nie zarządził sporządzenia opinii uzupełniającej, tylko ustnie wysłuchał uzupełniająco biegłego na rozprawie. Przede wszystkim brak jest płyty z

nagraniami ustnych wyjaśnień biegłego oraz brak jest w aktach zapisu transkrypcji tych wyjaśnień brak jest zatem w protokole streszczenia wyników przeprowadzanego postępowania dowodowego (art.158 § 1 k.p.c.).

W skomplikowanej materii gdzie w grę wchodzi mnóstwo kwot i obliczeń rachunkowych przesłuchanie ustne biegłego nie zdaje rezultatu. Sama ilość zastrzeżeń i zarzutów do opinii biegłych sformułowana przez płatnika winna obligować sąd do zlecenia sporządzenia opinii uzupełniającej. Nadto niezrozumiałym jest, iż Sąd Okręgowy sporządzając uzasadnienie wyroku nie powołał w ogóle faktu przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych przy omawianiu przeprowadzonych dowodów, nie opisał tego dowodu i nie odniósł się do zastrzeżeń podniesionych przez płatnika.

W sprawie rozrachunkowej opinia biegłych jest dowodem kluczowym, w analizowanej zaś sprawie istniała dodatkowo konieczność przeanalizowania ogromnej ilości dokumentów płatnika a dowód z opinii biegłego był to jedyny dowód, który mógłby pozwolić na weryfikację stanowiska organu rentowego przedstawianego w zakazanych decyzjach.

Zdaniem sądu odwoławczego istota sporu wymaga zatem przeprowadzenia postępowania dowodowego. W konsekwencji wyrok Sądu Okręgowego podlega uchynieniu a sprawa – przekazaniu Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd I instancji, ponownie analizując sprawę, winien przeprowadzić w całości postępowanie dowodowe dążąc do ustalenia ścisłego i kategorycznego, jakie konkretnie kwoty świadczeń ujęte w spornych decyzjach podlegają oskładkowaniu.

W tym celu Sąd Okręgowy odtworzy nagranie z ustnego przesłuchania biegłego i zleci sporządzenie jego transkrypcji (art. 158 § 4 k.p.c.) lub zleci sporządzenie opinii uzupełniającej, która rozstrzygnie kwestie spornych kwot i to w taki sposób aby strony mogły zapoznać się z ostateczną opinią biegłych i jej wnioskami, ustosunkować do niej i sformułować ewentualne zarzuty.

Sąd Okręgowy szczegółowo i kategorycznie, także winien ustalić sporne kwoty i opisać je w ustaleniach faktycznych w uzasadnieniu wyroku. Podkreślić bowiem należy, że ustalenia dokonane na stronie 38 uzasadnienia wyroku w żaden sposób nie można odnieść do treści zaskarżonych decyzji. Przedmiotem sporu jest oskładkowanie poszczególnych świadczeń wypłaconych zainteresowanym, zatem kluczowym ustaleniem jest ustalenie w pierwszej kolejności kwot tych świadczeń, a następnie należnych składek.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy, stosując się do powyższych wskazań, starannie zgromadzi materiał dowodowy. Dopiero, bowiem wyczerpująco zebrany i poddany ocenie zgodnej z art. 233 § 1 k.p.c. materiał dowodowy pozwoli Sądowi Okręgowemu na rozstrzygnięcie spornej kwestii.

Sąd Apelacyjny ponownie zwraca uwagę na liczne zastrzeżenia płatnika do opinii biegłych, które nadal nie znalazły wyjaśnienia, i to szczegółowego w stosunku do każdego z ubezpieczonych.

Niewyjaśnienie zaś i pozostawienie poza oceną okoliczności faktycznych przesłanki zastosowania norm prawa materialnego będących podstawą zaskarżonego wyroku świadczy o nierozpoznaniu istoty sprawy, co musiało skutkować uchynieniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy przeprowadzi także inne dowody, które uzna za konieczne do wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy, w tym zwłaszcza w zakresie zaoferowanym przez strony, uprzednio pouczone o treści art. 232 k.p.c. Zebrany tak materiał dowodowy Sąd podda ocenie zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów zawartej w art. 233 § 1 k.p.c. i na tej podstawie rozważy zasadność odwołania w świetle obowiązujących w tej mierze przepisów.

Kierując się powyższymi względami Sąd Apelacyjny z mocy art. 386 § 4 k.p.c. i art. 108 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Renata Pohl	Marta Sawińska	Małgorzata Aleksandrowicz
-------------	----------------	---------------------------